

Újfolyam

88. szám

FASORI HARANGSZÓ

www.fasor.hu

A Budapest-Fasori Református Egyházközség hírmondója

2023. április

„Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem. Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből.”

(Ján 10,27-28)

JÉZUS URALMA ALATT

„Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék.” (Róm 14,9)

Az Úr Jézus Péternek mondott szava a lábmosás történetében kizárólagosságot tartalmaz: „Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám.” (Jn 13,8) Világos feltétele ez az összetartozásnak. Ennek fényében nagyon fontos kérdése az ünnepnek: „Mi közöd van neked a meghalt és feltámadott Jézus Krisztushoz?” Ez nem egy elméleti, hanem életbevágó gyakorlati kérdés. Hiszen a Jézus Krisztus vérében megtisztultak azok, akik közösségben lehetnek Vele. János így ír első levelében: „Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedjük az igazságot. Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.” (1Jn 1,6-7) Ha azt mondjuk tehát, hogy közösségünk van vele, akkor nem járhatunk sötétségben. Csak a világosságban járó embernek van köze Jézus Krisztushoz. Mit mondunk tehát? Mi Jézushoz tartozunk igazán? Tisztában vagyunk vele, hogy miért halt meg a kereszten? Tudjuk, hogy a mi Megváltónk él? Személyes hitvallásunk lehet, hogy Ő minden bűnünkért tökéletesen eleget tett. Mert Ő nemcsak Péterhez, hanem hozzánk is lehajolt, hogy megmosson minket.

Ugyanakkor ez nem makulátlanságot jelent abban az értelemben, hogy ne bukhatnánk el ezután, hanem azt a világosságot jelenti, amelyben igaznak nyilvánít minket az Atya, és amelyben leleplezett a bűn és nem takargatható. Jézus Krisztus kész újra és újra megtisztítani, ha megvalljuk Neki bűneinket. „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól.” (1Jn 1,9)

A mennyei dicsőségbe is csak olyanok fognak belépni, akik „... a nagy nyomorúságból jöttek, és megmosták ruhájukat, és megfehéřítették a Bárány vérében”, ahogyan olvassuk ezt a Jelenések könyvében. (Jel 7,14) Így lehet közünk Jézus Krisztushoz, ha Ő megmosott minket. S most egy másik fontos kérdést tegyünk fel: „Mi köze van hozzád Jézus Krisztusnak?” Triviális a válasz és mégis újra hangsúlyt kell, hogy kapjon. Hiszen ez alapvetően meghatározza az életünk menetét, mindennapi életgyakorlatunkat. Pál apostol a Rómaiakhoz írt levelében, mind a tanítói első tizenegy fejezetben, mind pedig az utolsó négy fejezetben, az etikai, gyakorlati részben világosan leszögezi az egyik legfontosabb kérdéskört: az uralmi viszony kérdését. Ki az Úr? Kinek az uralma alá tartozunk? Az apostol az evangélium olyan oldalára mutat, amit nekünk nagyon komolyan kell vennünk. Az evangélium összegzése így hangzik: „Eszetekbe juttatom, testvéreim, az evangéliumot... Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint, eltemették, és feltámadt a harmadik napon az Írások szerint...” (1Kor 15,1;3-4). Egészen röviden: Jézus Krisztus meghalt és feltámadott. Mi volt ennek a célja? Az előbb hallottuk ennek az egyik oldalát. Titusznak így foglalja össze Pál: „... aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszástól...” A mondat azonban nem ér véget, mint ahogyan az Ő terve sem. Így folytatja: „... és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik...” (Tit 2,14) Ő a maga népévé tisztít minket, vagyis lefoglal a maga számára, tulajdonába vesz minket. Így ír erről az apostol alapigénkben: „Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék.”

Világos célkitűzés! Ez tehát a megváltás, az evangélium másik oldala. Ő uralma alá von

minket. A Filippiekhez írt levélben a Krisztus himnusz így fogalmaz: „*Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenk fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.*” (Fil 2,9-11) „*Küriosz Jeszusz Khrisztosz*” – olvassuk a görög szövegben. Ő az Úr! Hatalmas bizonyágtétel volt ez a császárkultusz idején: Nem a császár az Úr, hanem Jézus Krisztus! Amikor Pál ezt írja: „*Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék*”, akkor ezzel a szóval fejezi ki az uralkodást: „*kürieuszé*” a nyelvtani szerkezet azt jelenti, hogy ez folyamatosan érvényes.

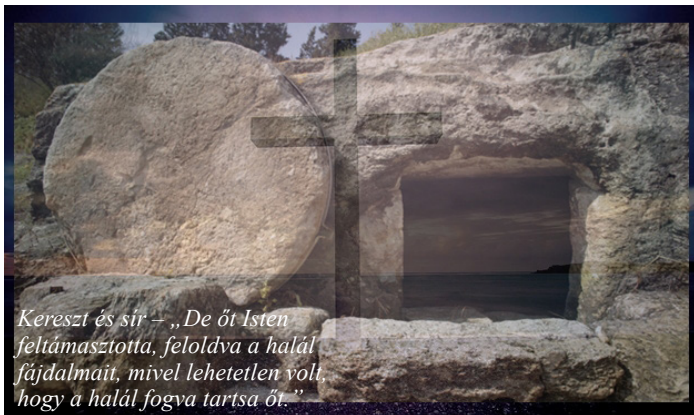
Te tudod-e, hogy a kegyelemnek királyi trónja van? Vallod-e ezt? Különös megfigyelésem, hogy az apostoli hitvallás tanulásakor és elmondásakor leggyakrabban ez a három szó marad ki: „a mi Urunkban...” Jézus Krisztusról vallunk, az Atya egyszülött Fiáról és ezen túllépünk. Öntudatlanul a magunk urai szeretnénk maradni? Figyeljünk hát tudatosan erre! Tegyük ki a hangsúlyt előre: Úr Jézus. Hiszen Ő uralkodik az elhunytakon és az életre támadottokon egyaránt, azokon, akiket kihozott a halálból az életre. Itt a valódi élőkről van szó, azokról, akiknek örök élete van. Ő uralja a biológiai létezést is, de az Ő uralma az újjászületettek életében teljeseedik ki. Miért hatalmas hír ez? Miért örömhír?

Mert ez az uralom *szabaddá tesz* minden más uralom alól. A legnagyobb hatalma, uralma terjed ki ránk. Ézsaiásan keresztül, az Ószövetség evangélistáján keresztül bemutató tanítást tart elénk: „... *Ki mérte meg markával a tenger vizét, ki mérte meg araszal az eget?*...” (12.v.) **Látod** az Ő teremő munkáit? „*A népek*

olyanok előtte, mint egy vízcsepp a vödörben, annyit érnek, mint egy porszem a mérlegserpenyőn...” (15.v.) **Látod**, milyen kicsinyek a népek? „... *ott trónol a földkerekség fölött, ... fátyolként terítette ki az eget, ...*” (22.v.) **Látod**, hogy hogyan uralja a világot? „*Semmivé teszi a fejedelmeket, a föld bíráit megsemmisíti.*” (23-24.v.) **Látod**, hogy a világ nagyjaival mit tesz? „*Tekintsetek föl a magasba, és nézzétek: ki teremtette az ott levőket? Kivezeti seregüket szám szerint, mindnyájukat név szerint szólítja; olyan hatalmas és erőteljes, hogy egy sem mer hiányozni.*” (26.v.) **Látod**, hogy hogyan rendez az ég csillagait? (Ézs 40,12-26) Mindez a teremtés bizonyágtétele, s milyen más így látni mai világunkat, a történéseket, az erőviszonyokat.

Az újjáteremtés csodája pedig Jézus Krisztus halála és feltámasztása által lett nyilvánvalóvá. Péter így prédikál: „*Jézust, ... aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a bűnösök keze által keresztre szögeztétek és megöltétek. De őt Isten feltámasztotta, feloldva a halál fájdalmait, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt.*” (ApCsel 2,22-24) „*Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszegyenyítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.*” (Kol 2,15) – írja Pál a Kolosséiaknak. **Látod**, hogy milyen hatalom jelent meg Őbenne? Mennyi világos érv az Ő hatalma mellett!

S leleplez a kérdés: „*Kihez hasonlíthatnátok engem, kivel mérhetnétek össze? – mondja*

Kereszt és sír – „De őt Isten feltámasztotta, feloldva a halál fájdalmait, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt.”

a Szent.” (25.v.) Féltékeny szó ez, s teljesen jogosan. Csak a hitetlen és tudatlan ember gondolkozhat így: „*Rejtve van sorsom az Úr előtt, nem kerül ügyem Isten elé.*” (27.v.) A kérdés itt is helyre igazít: „*Hát nem tudod, hát nem hallottad? Örökkévaló Isten az Úr... Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi.*” (Ézs 40,28-29) Pál így vall erről, mint amit meg is tapasztalt hit áltál: „*Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem.*” (Fil 4,13) Az **Ő uralma tehát vigasztalás és erőforrás** a hívő ember számára. Életünkben, halálunkban Ő gondoskodik rólunk. Az Ő tulajdonai vagyunk, nincs joga másnak hozzánk, nem vehet rajtunk más uralmat! „*Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet... sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szeretetétől, amely megjelent Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.*” (Róm 8,38-39)

S ugyanakkor ez az uralom **alázatra** visz minket, hiszen testvéri közösségben nem kaptunk uralmat egymás felett. Jézus mondja: „*Tudjátok, hogy a népek felett zsarnokoskodnak fejedelmek, és vezetőik hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen, hanem aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rab-szolgátok. Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.*” (Mt 20,25-28) A testvéreinket nem uralhatjuk, csak szolgálhatjuk. Az élet és halál feletti uralma Jézus Krisztusnak mindenre kiterjed, a legkisebb kérdésre is. Sem étel, sem ünnep, sem semmi más alapján nem kerekedhetünk egymás fölé. Nem ítélhetjük el egymást, Ő az Úr, Ő a Bíró, mindenki előtte ad majd számot. „*Mert közölünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának; mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy*

mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék. Akkor te miért itéled el testvéreidet? Vagy te is, miért vedted meg testvéreidet? Hiszen mindnyájan oda fogunk állni Isten ítélőszéke elé. Mert meg van írva: „Élek én, így szól az Úr; bizony előttem fog meghajolni minden térd, és minden nyelv megvallja majd, hogy én vagyok az Isten.”” (Róm 14,7-12)

Ez az uralom mindezekkel együtt, **hálás engedelmességre készítet**. Hiszen annak tartozunk engedelmességgel, aki uralkodik rajtunk. Isten uralma, Országa igazság, békesség, Szentlélek általi öröm. S ez az öröm az engedelmes ember öröme, akit a Szentlélek vezet az igazságban, a hálás ember öröme, akit szabaddá tett az Úr és megbékéltetett. Ez teljes elkötelezettség, örömteli odaszánás, a rendelkezési jog teljes átengedése. Imádság, melyben ott a készség: „Uram üres lap az életem, minden napom, írd bele, amit jónak láatsz!” Mert nem mi írjuk a forgatókönyvet, nem mi vagyunk a rendezők, sőt a főszereplők sem, mindenről Urunk rendelkezik. Neki jogában áll tanácsolni, utasításokat adni, sőt parancsolni is. Nekünk pedig lehetőségünk van örülni, hiszen „mind jó, amit Isten tesz”! Így vall erről a Zsoltáros: „*Gyönyörködöm rendelkezéseidben, igédről nem feledkezem meg... Elfogadom parancsolataidat, mert szeretem őket, és elmélkedem rendelkezéseiden.*” (Zsolt 119,16;48) Együtt zengi az Ó- és Újszövetség bizonyágtétele: „*Uralkodik az Úr! Vigadjon a föld, örüljön a sok sziget!*” (Zsolt 97,1) „*Halleluja, mert uralkodik az Úr; a mi Istenünk, a Mindenható!*” (Jel 19,6) Ez az öröm és dicsőítés méltó a Fel-tamadott ünneplésekor! Vigadjunk, örüljünk, dicsőítsük Őt mi is, hiszen kiterjesztette ránk irgalmát és uralmát!

Ilyen tiszta, szabad, megerősített, megvigasztalt, alázatos, hálás és örvendező ünnepet és életet kívánok az Úr Jézus Krisztus uralma alatt!

*Testvéri szívvel:
Somogyi Péter lelkipásztor*

MINDIG A LEGBOLDOGABB ÉV

Főgondnoki beszámoló a 2022-es esztendőről

Kedves Testvérek! Talán még soha nem éltem meg ilyen évváltást, amikor az újrakezdés jókívánságok ekkora tömege szólt arról, hogy 2022 milyen nehéz és szomorú év volt, és hogy 2023 legyen jobb esztendő. Nem azt kívánta a világ, hogy boldog új évet, hanem azt, hogy *boldogabb* új évet. Sokan kimondták, hogy 2022-öt jobb lenne inkább elfeledni. Alig ocsúdtunk fel a járvány szorításából, jött a háború és vele felgyorsult az egyébként is fenyegető energiaválság, majd a pénzügyválság.

Közben érezzük azt is, hogy a világban hatalmas változások zajlanak, egy új világrend van kialakulóban, népvándorlás és túlnépesedés, klímaválság sújtja az emberiséget, amely lassan azt sem tudja a médianyomulás és hírözön árnyékában, hogy hol él, miért él, és hogy fiú-e vagy lány.

A hívők száma, az egyház ereje és hitele csökken, és 2022-ben a keresztyénség a világ legüldözöttebb vallásává vált. Egyelőre fel sem fogjuk, hogy milyen jó dolgunk van a Fásorban... És egyáltalán – Isten tenyerén, Jézus ölelésében, az Ige gazdagságában és egymás szeretetében egyfajta lelki, hangsúlyozom, *lelki* „luxusban” élhetünk. Feltéve persze, ha a mindennapok gyűrődéseiben és feszültségeiben van elég alázatunk, türelmünk és bölcsességünk ezt felfedezni. Ha szentek tudunk maradni minden helyzetben. Itt, a Fásorban is. Ha nem fedezzük fel, könnyen keresztyén mivoltunk hitelét veszíthetjük el, és teret engedünk az ördög mesterkedéseinek.

Így – a világ fenyegetéseinek közepette – mégis azt mondom, nekünk boldog új évünk lehet 2023-ban is. Nekünk nem kell hátra néznünk, nekünk előre érdemes tekintenünk, jó reménységgel. Hiszen tudhatjuk, hogy semmi

sincs véletlenül, hogy minden értünk van, az üdvösségünkre munkál, nekünk biztos támaszunk, segítségünk, királyunk, pásztorunk van Jézusban. S ha ezzel a boldog reménységgel idézzük fel a 2022-es évet, máris megláthatjuk, mennyi mindenért adhatunk hálát, mennyi áldott ajándékot kaptunk itt, a Fásorban is az elmúlt évben, még akkor is, ha az elmúlt év a háborúról, és a menekültekről is szólt.

A szomszédunkban kitört és máig tartó orosz-ukrán háború mindannyiunkat megdöbbentett és elkeserít. Fájó minden emberélet, minden áldozat, nyomorúság, minden borzalmas következmény. Különösen fájdalmasan érint bennünket a kárpátaljai, ukrainai magyarok sorsa, akik számunkra elképzelhetetlen nehézségek közepette élnek mindennapjaikat. Az első pillanattól fogva az együttérzés, az értük való imádság és a segíteni akarás határozta meg az elmúlt évünket. Megható alkalom volt, amikor március 20-án Balog Zoltán püspökünk és Osztie Zoltán, a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony-templom plébánosa szolgálatával templomunkban együtt imádkozhattunk kárpátaljai menekültekkel a békéért és az Ukrajnában maradtakért. Sok fásori testvér segített a Református Szeretetszolgálat adománygyűjtésében, és mi magunk is gyűjtöttünk, támogattuk a kárpátaljai testvéreinket, a legkisebb falvakat, minden lehetséges módon. A magyarországi református gyülekezetek között a 15 legbőkezűbb támogatást nyújtó közösség közé kerültünk, 2,6 millió Ft-ot tudtunk Kárpátaljára küldeni, és ezért egy elismerő oklevelet is kaptunk a Szeretetszolgálattól. Gyülekezetünkhöz, munkatársaink közé is csatlakoztak kárpátaljai testvérek, akiket szeretettel fogadtunk. Az imádságokat pedig rendületlenül folytatjuk.

A Budapest-Fasori Református Kollégium is kitett magáért, hiszen számos Ukrajnából menekült gyermeket fogadott be az intézmény, segítette így kárpátaljai magyar és ukrán családoknak.

A Csipkebokor Óvodába jelenleg 115 gyermek jár. Ez kisebb csökkenés az elmúlt évekhez képest, melynek legfőbb oka az agglomerációba való kiköltözések magas száma, és az, hogy számos helyen nyílik református óvoda, a külső kerületekből, településekről már nem hozzák be a gyermekeket a belvárosba. A gyülekezethez köthető családokból 15 gyermek jár a Csipkebokorba. Az óvodai munkatársi létszám 23 fő, ebben nem történt változás, és minden álláshely betöltött, ez nagy kegyelem a jelenlegi országos helyzetben. Három munkatárs Kárpátaljáról érkezett, a háború elől. 6 kisgyermek érkezett Ukrajnából az elmúlt hónapokban, közülük 5-en maradtak végül nálunk. 3 gyermek ukrán (illetve orosz) anyanyelvű. Az óvoda nem kap állami szinten sem szakmai, sem anyagi támogatást a menekült ukrán gyermekek ellátásához. A kommunikációt a szülőkkel, gyermekekkel egy kárpátaljai dajka segíti.

A Julianna iskola tavaly újra indulásának 30. évfordulóját ünnepelte. Jelenleg 330 diák tanul az iskolában, ez 30 gyermekkel több, mint egy éve, ami rendkívül örömteli tendencia. A háború miatt menekült tanulók száma január 1-jén 33 volt, ez a református közoktatási intézmények között kiemelkedően magas szám, és jelenleg is folyamatosan növekszik. Többségük nem magyar, hanem ukrán és orosz anyanyelvű. Isten csodálatos munkáját mutatja, hogy Kárpátaljáról magyar pedagógus menekültek is érkeztek, akik tudnak ukránul-oroszul, így a menekült ukrán és orosz diákok oktatásában anyanyelven tudtak-tudnak segíteni.

2022-ben 30 diák végzett a Juliannában, 67 százalékuk felvételt nyert gimnáziumokba, 23 százalékuk református, másik 23 százalék egyéb egyházi intézményben folytatta tanulmányait. Iskolánk 38 pedagógust, 2 pedagógiai

asszisztenst, 6 irodai és 12 technikai dolgozót foglalkoztat.

Ide kapcsolódó, de teljesen külön terület a ránk bízott területi hit- és erkölcsstan oktatás, amelynek óriási és stratégiai feladatát gyülekezetünkben 8 hittanoktató végzi Tarcsa Edit testvérünk vezetésével. Hét állami iskolában vagyunk jelen, és 39 csoportban 114 diákot tanítanak, ezen felül a Fasori Evangélikus Gimnáziumban további 165 diákot érünk el 19 csoportban – mindez összesen 58 csoportot és 316 tanulót jelent. Óriási feladat! Ami az óvodákat illeti, ott 3 hitoktató végzi a szolgálatot, 11 óvodában, 6 csoportban 23 gyermekkel. Isten áldását kívánjuk erre a fontos szolgálatra, és imádkozunk e misszióért!

Május 20-án és 21-én a Magyar Református Szeretetszolgálat ismét meghirdette Szeretethíd-programját, amelyben az egyre jobban megelevenedő fasori diakóniai szolgálat szervezésében fasori testvérek is részt vettek, idős gyülekezeti tagjainkat látogatták meg, és a Csipkebokor Óvoda udvarán virágokat ültettek közösen az óvodásokkal. A Szeretetszolgálattal tavaly nagyon megerősödött a kapcsolatunk, többféle adománygyűjtésükhöz is csatlakoztunk.

2022-ben minden csodásan megszépült, egész évben zajlottak a felújítás munkálatai. Március 13-án Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter köszöntő szavaival, Balog Zoltán püspök igeszolgálatával hálaadó istentiszteleten vehettünk részt, amiért befejeződött az első ütem, a templom és a parókia külsejének a felújítása. Átfogóan megújult a teljes épüleategyüttes tetőszerkezete, az eredeti tetőcserép hangulatát megidéző új, piros palafedés került a tetőre. Égre mutató jelként fénylenek a csillagok a tornyok csúcsdíszein, a külső vakolat megújult, a homlokzatdíszeket (sgraffittókat) megmentették és élővé varázsolták. Megvalósult a főbejáratot keretező kapuzat Zsolnay kerámiáinak a restaurálása, és befejeződtek a harangszint átfogó felújítási munkái is.

Aztán tavasztól megkezdődött az épületegyüttes külső környezetének a felújítása, a csatornahálózat korszerűsítése és kiépítése, az épület lábazatok befejezése, a díszburkolatok (térkövek) lerakása, a kapuszerkezetek megújítása, a hátsó udvaron az angolakna kialakítása, növények telepítése. Megtörtént a külső nyílászárók cseréje a hivatali szinten, a gyülekezeti teremben, és nyáron-összel, elhúzódóan ugyan, de elkészültek az új, csodálatosan szép és barátságos tetőtéri lakások is. - A két új otthon, amelyekkel a gyülekezet régi álma valósulhatott meg, és amelyekbe 2022 végén beköltözhetnek új lakóik, Pataki András lelkipásztor és családja, valamint Kovács Tibor egyházi és családja.

Az eddig elvégzett munkáért nagy hála van a szívünkben a kormánytól kapott támogatásért, a kivitelezők szép munkájáért, és mindazok áldozatos szolgálatáért, akik irányították a felújítást, köszönet ezért elsősorban Fürjes Katalin projektmenedzsernek, Nyikos László építészeti gondnokunknak, Kovács Tibor egyháziinak, Berzsák Zoltán építésmérnöknek, a tervezőnek, valamint nem utolsó sorban Somogyi Péter elnök-lelkészünknek, aki felügyelte a folyamatokat.

Mint azt tudja a gyülekezet, a felújítás folytatódik 2023-ban is, még hátra van a parókián az első emeleti lakás és a lépcsőház felújítása, a hivatali területek, helyiségek átalakítása és új helyiségek, mosdók kialakítása, valamint a talán legizgalmasabb munka, a templomunk belső terének a felújítása, amely miatt egy időre az istentiszteletek alkalmával el is kell hagynunk majd szeretett templomunkat. Ennek üteméről időben tájékoztatjuk majd a gyülekezetet.

S ha már építkezés, hadd említsem meg, hogy egy számottevő fasori csapat is jelen lehetett és a szeretetvendégségben szolgált azon a hálaadó napon, amelyen ünnepélyesen átadták a szintén Berzsák Zoltán tervei szerint újjáépült IX. kerületi

“Rábízuk-e az életünket Krisztusra, és az Úrra, és ha igen, akkor közeledni fogunk Őhöz, és ő is még közelebb jön hozzánk.”

Ráday Házát, egyházunk egyik fontos lelki és szervezeti központját.

A 2022-es év nagy ajándékát jelentették nyári heteink. A konfirmandusok – hetedikesek és nyolcadikosok 35-en – Mátraszentimrén voltak együtt június végén, a Kincskereső tábor július elején Katalinpusztán zajlott 50 gyermek és 17 szolgáló részvételével. Volt angol hittan napközis tábor a Julianna iskolában gyülekezetünk és a Szentírás Szövetség szervezésében, itt szintén 35 diák lehetett együtt. A kerámia táborban 17 alkotó kedvű diák vett részt. Júliusban zajlott cserkész táborunk Pilisszentlászlón. Micsoda lelki „luxus”! – És még nincs vége! Az augusztusi fasori házassággondozó csendes – és vidám gyermekszivajtól hangos – hét helyszíne ezúttal festői környezetben, a Holt-Tisza partján, Szajolban volt. 31 házaspár tanulmányozhatta együtt Isten igéjét, és értelmezhetette mélyebben a református házassági eskü szövegét. Ugyancsak augusztusban rendeztük meg a gyülekezeti csendes hetünket Mátraházán, 63 testvérünk lehetett ott, és vehette át Isten gazdag üzenetét a hozzá való közeledésről, kötődésről. A szajoli héttel párhuzamosan zajlott az ifitábor Tahiban, immár új ifjúsági lelkészünk, Krisztován Márton vezetésével.

S talán ezzel kellett volna kezdenem a beszámolómat: a fasori lelkészi kar és a presbitérium is 2022-ben megújulhatott, kibővíthetett és ezért nagy hála van a szívünkben. Kezdjük tehát lelkéseinkkel. Édes Gábor lelkipásztor Marcelházára történt elhívása, távozása után –

Devich Márton főgondnok

akinek felvidéki ünnepi beiktatásán egy népes fasori delegációval együtt örvendezhettünk –, két fiatal exmissziós lelkész, Krisztován Márton és felesége, Krisztován Klaudia érkezett év elején a Fasorba. Klaudia ősszel a fasori gyermekmisszió vezetését vette át, Márton pedig februártól az ifjúságban való szolgálatot, az ő lelkészi felszentelése meg is történt november 22-én, s immár beosztott lelkészként szolgál közöttünk. Nagy hála van a szívünkben, hogy az ifjúság egész közössége hamar megszerette őket, és tovább folyhat az áldott misszió a fasori fiatalok között.

Ahogy az újrakezdésben hallhattuk, 2023-ban az építkezés folytatása mellett az immár 110 éves templomban élő gyülekezet is épülhet, vezetése is megújul, hiszen idén ősszel a rendes hatéves ciklus lejártával presbiter- és gondnokválasztás lesz. A külső megújulást muszáj belső megújulásnak is követnie, ez az, ami igazán fontos. És ebben reménységünk szerint egyre nagyobb szerephez juthat a fasori új nemzedék, friss lendülettel.

2022-ben elindult már a folyamat egy rendkívüli időközi választással. A presbitérium megfogyatkozott az évek során, és eljött az idő a bővítésére, amit talán elősegített az új nemzedék-találkozók sorozata – a találkozók közül most februárban már a hetediket szervezzük. A presbitériumba március idusán 15 új pótpresbitert választott a gyülekezet – megfiatalodott, megerősödött a csapat. Nagy hála ezért! 2023-ban pedig jöhet az újabb presbiterválasztás!

A járvány egyetlen pozitív hozadéka, hogy rutinná vált az igehirdetések online közvetítése, hálásak vagyunk a szolgálatért. Megmaradt ez a lehetőség 2022-ben is, és egyelőre folytatódik, így többekhez eljuthat Isten igéje. Átlagosan több mint 400 megtekintése van ezeknek az online közvetítéseknek, ami nagyon nagy szám, most az újrakezdés istentiszteletet például 487-en nézték, de még a szilveszter is megnézték 267-en, advent első vasárnapján 408 megtekintés

volt. Előfordul 600-at közelítő megtekintés is. És egy megtekintés mögött, ha nagyobb a család, 3-4 ember is lehet. E nézők egy része nagyon idős, esetleg beteg, nem tud jönni a templomba, egy részük úgy mond „külsős”, érdeklődő, nem kötődik a Fasorhoz, de a többiek miért nem jöttek el személyesen? Hiányoznak a templomból, a közösségből. Kérdés tehát, hogy ez az áldott lehetőség nem kényelmesíti el sokunkat? Minket is kísért a „fotelkeresztyénység”, noha tudjuk, a hitet testvéri közösségben lehet csak igazán megélni.

2022-ben is volt férfi és női csendes nap, hitmélyítő hét, evangelizációs hét, tartottunk keresztkérdések tanfolyamokat, Marton Piroska lelképásztor vezetésével folytatódott a fasori siketmisszió a jelnyelvi igehirdetésekkel. Folytatódtak rendszeres hétközi alkalmaink, közös bibliaóráink, köreink, zenés áhítataink, hangszeres istentiszteleteink, orgonakoncertjeink, családi napjaink. Hálás a szívünk a nagyheti és adventi alkalmakért, bizonyágtételekért, a november végi adventi családos, játékos, kézműves délutánon több mint 100-an lehettünk együtt. A márciusi férfi napot *Férfi felelősség* címmel tartottuk, Pataki András szolgálatával, és hallhattuk Dr. Fürjes Zoltán helyettes államtitkár és Fitos Levente, a felsőpakonyi gyülekezet gondnoka bizonyágtételét is. A szeptember végi női nap címe ez volt: Boldog Isten boldog gyermekei, és a megszólító alkalmakon Somogyiné Ficsor Krisztina és Mikola Borbála lelképásztorok, valamint Simon Mihályné Ágnes, a Csipkebokor Óvoda pedagógiai asszisztense szolgált.

Somogyi Péter tartotta a februári hitmélyítő hét igehirdetéseit, amelyek nyomán Pál apostol 3000 kilométeres hajútját kísérhettük végig, sok-sok tanulsággal, Pál szerepének és diadalmas hajótörésének üzeneteivel. A novemberi három napos evangelizációt Bölcsföldi András lelképásztor tartotta *Isten karakterei vagy karikatúrái vagyunk?* címmel, több személyes bizony-

ságtétellel. Ősszel Somogyi Péter és Somogyiné Ficsor Krisztina testvérgyülekezetünkben, a Baranya vármegyei Drávafokon szolgált több napon keresztül. A fasori ifjúság Börcsök Fruzsina vezetésével 2022 novemberében is megrendezte az IKON református ifjúsági találkozót *Istenképek* címmel a Károlyi-Csekonics Palotában, több mint 350 fiatal részvételével. Ugye figyelnünk a számra? - 350 fiatal részvételével.

Anyakönyvi adataink sajnos torz képet mutatnak, hiszen az építkezés miatt 2022-ben már nem mertünk esküvőket befogadni. A temetések és a keresztlők száma is csökkent: 72-ről 64-re és 36-ról 29-re. 2022-ben 26-an konfirmáltak gyülekezetünkben, 19 fiatal és 7 felnőtt testvérünk. Ez a szám is kicsit kevesebb a tavalyinál. A választói névjegyzékünket 2022. december 31-én 615 fővel zártuk – hivatalosan ennyi felnőtt választójogú, azaz 18 éves elmúlt, konfirmált, az elmúlt 3 évben névvel adományt adó tagja van a Budapest-Fasori Református Egyházközségnek. 2021-hez képest 35 fő kiesett, mert nem fizetett adományt, 14 egyháztag elhunyt, 9 fő elköltözött, ugyanakkor érkezett közösségünkbe 40 fő, így lettünk 615-en. A névjegyzékben szereplők átlag életkora 56 év. De hála Istennek sokan vannak fiataljaink, gyermekeink, és 8 kisbaba születéséről biztosan tudunk, akik gyülekezeti családjainkban születtek az elmúlt évben.

Sok szolgálati területen küzdünk emberhiánnyal, minden szolgálni tudó és a szívében szolgálni vágyó testvért várnak a szolgálatok, a diakónia, a gyermekmunka, a gyermekmegőrző, az autós szolgálat, sokszor szükség lenne segítségre a takarításban. Akit Isten szolgálatra indít, keresse meg lelkészeinket vagy a szolgálatvezetőket. Hálát adunk minden jelenlegi fasori szolgálóért, munkatársunkért, kollégiumi dolgozóért és pedagógusért, lekipásztorainkért, köszönjük odaadó szívű munkájukat. Nekem például most igen könnyű dolgom volt, csak végig lapoztam a 2022-es Fasori Harangszókat,

és máris majdnem kész volt a beszámoló. Isten áldja meg gyülekezeti újságunk alkotóit!

Örömről, hogy egyelőre fűtött templomunk lehet, de a következő év, a hosszabb távú jövő már bizonyára sokkal nehezebb lesz, egyelőre nem tudjuk, mennyivel nőnek majd az egyházközség kiadásai, rezsiköltségei. Szeretném megköszönni mindenkinek az egész évben nyújtott támogatását, adományait, az egyházfenntartói járulékokat és a perselypénzeket, a céladományokat. A költségvetésünk stabil, de látható, érezhető, hogy szükség lesz a gyülekezet nagyobb pénzügyi tehervállalására ahhoz, hogy fenntartsuk a jelenlegi, lehetőségekben gazdag gyülekezeti életet, az összes lelkészi és hivatali állást és a missziót. A szigorúan csak az építkezésre kapott állami támogatás minden fillérével el kell számolnunk, és abból a támogatásból egy fillért sem fordíthatunk a gyülekezeti életre, a misszióra vagy a lelkészek fizetésére. Önfenntartónak kell lennünk.

A hidegebb időjárásról hirdettük: ha minél többen vagyunk a templomban, annál melegebb lesz, és melegebb lesz a szívében is. Ha minél többen, minden egyháztagunk csupán néhány száz forinttal több egyházfenntartói járulékot vagy perselypénz fizet havonta, akkor biztonságban lesz a gyülekezet anyagi háttere, és szintén melegebb lesz mindenki szívében. Reménységünk van, mert Isten a mi gyülekezetünk tulajdonosa, formálója, gondviselője, őriző pásztor.

Kedves Testvérek! 2022 nehéz év volt. 2023 még nehezebb lesz? Vagy könnyebb? Gazdagabb vagy szegényebb? Boldog vagy boldogabb lesz? Tényleg ez a fő kérdés? Hiszem, hogy nem. A fő kérdés az, hogy 2023-ban is rábizzuk-e az életünket Krisztusra, és az Úrra, és ha igen, akkor közeledni fogunk Őhozá, és ő is még közelebb jön hozzánk. Akkor pedig 2022 áldásainak is igazán tudunk örülni, és 2023 lesz a *legboldogabb évünk*, amit valaha átélünk.

Budapest, Fasor, 2023. január 8.,

Devich Márton főgondnok

ISTEN KEGYELMÉBŐL ÉPÜL-SZÉPÜL TEMPLOMUNK

Elérkeztünk a templomtér felújításához

A tavalyi év végére újabb jelentős állomáshoz érkezett templomunk és a gyülekezeti ház felújításának több ütemből álló folyamata. Az egyik nagy fejlemény, hogy – a tervezetthez képest jelentős késéssel ugyan, de – befejeződtek a gyülekezeti ház tetőtérének építési, átalakítási munkái. A korábban egy háromszobás lakásnak helyet adó szint eddig be nem épített részének hasznosításával további jelentős hasznos területeket nyertünk, és a meglévő részek teljes áttervezésével két lakás kialakítása vált lehetővé.

A homlokzat már tavaly megújult, gyönyörű külsőt kapott

A kisebbik lakás konyha-étkezőt, nappalit, két hálósobát, vizesblokkot foglal magában összesen 72 m² alapterületen. Ezt a lakrészt vehette használatba Kovács Tibor egyházi és családja, akik az orgonakarzat alatt sok évtizeddel ezelőtt szükségből kialakított, mára több tekintetben leromlott állapotú szolgálati helyről költöztek az új tetőtéri lakásba. A nagyobbik lakás részben a már meglévő lelkészlakás helyiségeinek átalakításával és további bővítésekkel épülhetett ki egy 128 m²-es, nappali-étkezőnek, konyhának, öt hálósobának, két fürdőszobának helyet adó otthonná Pataki András lelképásztor, felesége és öt gyermeke számára. Nem mellékes járulékos munkaként a lakások megközelítését szolgáló lépcsőházban meg kellett valósítani az előírás szerinti hő- és füstelvezetési beavatkozásokat is.

Még ugyanezen szerződéses megbízás keretében készült el – a homlokzatfelújítási munkák befejező elemeként – a gyülekezeti ház földszinti ablakainak felújítása illetve a belső szárnyak hőszigetelő üvegezett elemekre történő cseréje, kapcsolódó munkaként a Szabó Imre terem kifestése. A tavalyi év másik nagy kivitelezési csomagjába külső munkák tartoztak. Már régóta – gyakorlatilag a templom építése óta – fennálló műszaki szükség és megoldatlanság volt az épületegyüttes vízvezetési, csatornázási problémáinak átfogó rendezése, orvoslása. A föld alatti, nem látható részek kevésbé tűnnek fontosnak, még kevésbé látványosnak, de a mostani beavatkozásokkal – reménységünk szerint – hosszú távra biztosítható lesz

Várhatóan májustól átmenetileg zárva lesz a templomunk, a felújítás befejezéséig másutt lesznek az Istentiszteletek

a szennyvíz és csapadékvizek telken belüli megfelelő kezelése, ezzel együtt számtalan eddigi, az épületeink alapozását, falait és egyéb szerkezeteit is károsító hatások okainak megszüntetése. Az elvégzett beavatkozás csapadékvíz-kezelés szempontjából legfontosabb – de kivitelezési, munkaszervezési szempontból és talán a laikusok számára is leglátványosabb – eleme annak a több mint 160 méternyi, 800 mm átmérőjű csatornahálózatnak a templomépület körüli lefektetése volt, amely hosszánál és méreténél fogva képes a tetőkről és más burkolt felületekről összegyűlő, akár 80 m³-nyi csapadékvíz átmeneti tárolására addig is, amíg az utcai közcsatorna azt be tudja fogadni.

Ennek a kivitelezési egységnek a része volt még az utólagos vízszigetelési munkák elvégzése, az alagsorban lévő Új Teremtés udvari kapcsolódásánál egy új bevilágító angolakna építése, a templom és a gyülekezeti ház korábban téglaburkolatos lábazatának homokkőből történő kialakítása, az udvar és a bekötő

út térköves burkolása, befejezőként a kert-építészeti és díszvilágítási munkák. Mindezen munkákkal párhuzamosan megkezdődött és március végére be is fejeződik a gyülekezeti ház első emeleti szintjének átfogó belső felújítása: a parókia mindenkorai reprezentatív lelkészlakása található itt. A tervezési program elfogadásakor a presbitérium úgy döntött, hogy a teljes építészeti, belsőépítészeti, gépészeti és elektromos korszerűsítésen túl lehetővé váljon, hogy a nagy lakás méretének, funkcionális használhatóságának és nagyvonalúságának megtartása mellett egy másik önállóan is használható, kisebb alapterületű lakás is kialakulhasson ezen a szinten. Ennek mentén valósul meg egy 168 m² alapterületű, nappalit, konyhát, öt szobát és vizesblokkokat magában foglaló nagyobb és egy 65 m² alapterületű, nappali-étkezőnek, konyhának, két hálószobának, fürdőszobának helyet adó kisebb lakás. (A nagyobbik lakás áprilistól két lelkész szolgálati lakása lehet. Személyenként 84 m² alapterülettel. – a szerkesztő

megjegyzése)

A kivitelezés mellett folytatódta a további felújítási feladatok tervezési munkái: **Berzsák Zoltán építész vezető tervező**

és csapata elkészítette a templom belső felújításának és a gyülekezeti ház közösségi részeinek engedélyezési majd kiviteli terveit is. A teljes tervezési program átfogó és rendkívül gazdag.

Fő egységei:

1. a templomtér és kapcsolódó helyiségek (előcsarnok, lépcsőházak, Kovács Emil terem),

2. a gyülekezeti ház alagsori része (Új Teremtés) és földszintje

3. a volt egyházi lakás (orgonakarzat alatti rész) területe.

Épületgyűttesünk felújításának következő szakasza a templomtér belső munkáit foglalja magába. Ennek leglátványosabb (és legnagyobb kosszal, felfordulással) járó részét az építési-bontási munkák jelentik. A jelenlegi, több helyen megsüllyedt, töredezett burkolatú padló helyett teljesen új padozat készül. A 65-70 cm mélységben visszabontott rétegek helyére méretezett vasbeton padlólemez, hőszigetelés, a padlófűtést is tartalmazó aljzatbeton és részben felújított, részben újragyártott lapburkolat kerül. A térérzet szempontjából legfontosabb

változás, amit majd érzékelnünk fogunk, hogy megszűnnek a földszinti padosorok alatti „dobogók”, a padokhoz nem kell majd fellépni, azok visszakerülnek az általános járószintre (ahogy az az 1913-ban megépült templomban is volt). A padló szerkezet építéséhez kapcsolódóan elkészülnek az itteni gépészeti és elektromos alapszerelési munkák is. Az eddig fűtetlen előcsarnokban padlófűtés készül, a karzatszintre pedig fan-coilok (ventilátoros fűtő-hűtő berendezések) kerülnek, a templomtér nyári szellőztetését a kupola tetején lévő, az eredetileg is erre a célra tervezett rácsozaton keresztül, gépi rásegítéssel lehet majd hatékonyabbá tenni. Nagyon komoly és részletes tervdokumentáció foglalkozik a templomtér

világításának témakörével: a fő cél az Árkay Aladár által tervezett, gazdagon díszített világítótestek esztétikájának megtartása (sőt kiemelése) mellett a jelenlegi megvilágítás általános szintjének jelentős, a mai követelményeknek megfelelő szintre való növelése, jellemzően nagy felületű LED-panelek beépítésével. Külön fejezet tér ki a templomtér audiovizuális korszerűsítésére, amelynek fő elemei a hangosítási rendszer, az indukciós akadálymentesítés, az ének-kivetítő rendszer, a videó megjelenítő rendszer, illetve a streaming (hang- és videós tartalmat közvetítő) rendszer. Egy hatalmas, több szakterületből álló csomagot tesznek ki a restaurátori munkarészek. Templomunk rendkívül gazdagon díszített

műemlék épület, minden részterület külön szakember bevonását igényli. Ide tartozó feladatok: a díszítőfestések, aranyozott és festett stukkódíszek, tondók tisztítása, restaurálása, rekonstrukciója, a fémrestaurátori munkák, amelyek elsősorban a világítótestek helyreállítását és átalakítását tartalmazzák, a belső ajtók farestaurátori munkái, a padok restaurátor felügyelet melletti felújítási munkái, a gipsz lábazati díszek felújítása és rekonstrukciója, a szószék és az Úr asztalának kőrestaurátori munkái, az oldalkarzatok alatti festett üvegablakok felújítása. A szinte csak felsorolás-szerű összefoglalásból is látható, hogy mennyire átfogó, összetett,

rendkívül magas szakmai felkészültséget és munkaszervezést kívánó feladat áll előttünk. **Hogy mindebből ténylegesen majd megnyit tudunk megvalósítani, az részben a jelen cikk írásakor még folyamatban lévő beszerzési eljárás eredményétől függ.** A munkák terveink szerint májusban kezdődhetnek el és várhatóan 2024. tavaszáig fognak tartani.

Továbbra is kérjük a gyülekezet támogatását, imádságait, elhordozó szeretetét, összefogását ehhez az előttünk álló, erőnk feletti úthoz!

*Nyikos László építészmérnök,
gyülekezetünk építésügyi gondnoka*

Imádságban hordozzuk gyönyörű templomunk teljes felújítását, megújítását!

ÉVFORDULÓK GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

Idén több évfordulót ünnepel gyülekezetünk. A Budapest-Fasori Református Egyházközség történetét áttekintve csokorba szedtük a hálaadásra okot adó eseményeket. A 2023-as év tekintetében az egyik legfontosabb évforduló Szabó Imre lelkipásztor 100 évvel ezelőtti, 1923. március 25-i beiktatási istentisztelete.

150 éve, 1868-ban született Árkay Aladár építész, a fasori templom tervezője és Kovács Emil templómépítő lelkipásztor is.

120 éve belügyminiszteri engedéllyel 1903. április 1-i kezdéssel gyűjtőíveket bocsátottak ki az építendő erzsébetvárosi-terézvárosi református templom megvalósulását segítve. Az első, jelentősebb összegű adományok Szász Károly püspök, Lánczy Leó, Hegedüs Sándor, Szilassy Aladár, Laky Adolf nevéhez fűződtek. A gyűjtés kiegészítése érdekében a női gyülekezeti tagok segítségével Kovács Emil lelkész a Vigadóban jótékonyági hangversenyt szervezett, amely 5000 koronás bevételt eredményezett. A templom építésére 1904 vége felé 35 150 korona gyűlt össze.

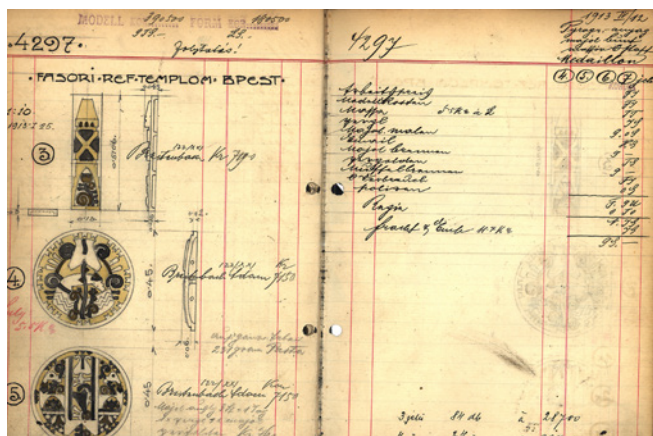
115 éve, 1908-ban történt az egyházközség megalapítása, Erzsébet-Terézvárosi Parochiális Kör néven. A XX. század hajnaláról a legutolsó évszám a gyülekezet tagjai előtt a legjobban ismert dátum, hogy

110 éve, 1913. június 1-én szentelték fel a fasori református templomot.

Múltidézés

A XIX. század végére Budapest VI. és VII. kerületében a nagyarányú bérházépítkezések következtében a lakosság száma jelentősen növekedett. A két kerület Városliget felé eső utcáiban villasorok épültek, így a főváros elegáns nagypolgári negyede alakult itt ki. A városrész reformátusai számára az első istentiszteletet 1892-ben tartották a Skót Misszió Erzsébet körút 7. szám alatti helyiségében. A környék reformátusai vasárnap estéknél ezen a helyen gyűltek össze 1897-ig, amikor Izsó Miklós szobrászművész egykori, Rózsa utcai műtermét alakították át imaházzá.

A templómépítés céljára Laky Adolf ékszerész 1908-ban 300 ezer koronás adományával jelentősen segítette az építkezés megkezdését. Budapest Székesfővárosa 1908-ban telket adományozott Terézváros területén az egyházközségnek. A következő évben tervpályázatot írtak ki, ám a telek kicsinynek bizonyult „megfelelő megjelenésű és elhelyezésű templom építéséhez”. Hosszas egyeztetés után a telket a főváros visszavette és helyette 200 ezer korona építési segítyt adott. Ezt követően az egyházközség megvette a jóval kedvezőbb fekvésű Városligeti fasor 5. szám

A fasori Zsolnay-kerámiák gyári terrakotta rajzai

A fásori református templom belső tere karzatokkal, orgonával és szószékkal 1913 után. Forrás: FSZEK Budapest Gyűjtemény

Sándor püspök imádságával. Ezen az alkalmon a gyülekezet lelkipásztora, Kovács Emil prédikált a 2. Krón. 24. részének 4. verse alapján: „Ezek után elvégezé magában Joás, hogy megújítja az Úrnak házát.” Ünnepestélyes beszédben emlékezett vissza a lelkész a kálvinisták küzdelmeire, akik az egyházért, a hazafiságért szálltak harcba. A prédikációban rámutatott a református templomokra, amelyek az elnyomatás időszakában menedéket nyújtottak a rászorulóknak.

alatti telket 265 ezer koronáért. Több sikertelen tervpályázat után **Árkay Aladár (1868-1932) tervei szerint indult meg a templom építése 1911. július 24-én és 1913 májusában fejeződött be.** Árkay életműve koronájának tekinthetjük a fásori református templomot, amely egyesíti magában a századforduló szecessziós magyar, angol, finn építészetének a népművészetből merítő gondolatait és egyben a korai art deco stílusjegyeit is magára ölti.

Kovács Emil (1868–1922) az egyházközség első lelkipásztora

Kovács Emil 1868-ban született Karcagon. Középiskoláit először szőlővárosában, majd Mezőtúron végezte, a református teológiát pedig Debrecenben. Hitoktató tanárként 1897-től Budapesten szolgált. Az erzsébetvárosi reformátusok között 1901-ben gyülekezetalapításra és templomépítés megszervezésére kapott megbízást.

A megépült fásori templomot 1913. június 1-jén, pünkösd ünnepén szentelték fel Baksay

Szabó Imre beiktatása

A Fásori Református Egyházközség Kovács Emil 1922-ben bekövetkezett halála után Szabó Imrét (1891-1955) választotta meg az egyházközség élére. A fásori templom tízéves fennállásának évében, 1923. március 25-én, virágvasárnap tartották a Szabó Imrét beiktató istentiszteletet. Jelenlegi ismereteink szerint ez az első Fásorban tartott igehirdetés, amelynek már nemcsak textusát, hanem az ekkor elhangzott két igehirdetésnek a leírt szövegét is ismerjük.

A beiktatott lelkész igehirdetése előtt hangzott el **Ravasz László, a Dunamelléki Reformá-**

Szabó Imre esperes portréja

tus Egyházkerület püspökének prédikációja: „A pap” címmel. Ravasz László, akit 1921-ben választottak meg az egyházkerület lelkészi vezetőjének. A beiktatáson elmondott szavait a következőképpen zárta: „Átadom a Bibliát: szorítsd szívedre Azt, akiről bizonyosságot tesz; átnyújtom a templom kulcsát: vedd az Anyaszentegyház felett is a kulcsok hatalmát; íme az egyház pecsétje: pecsételtesd el a Bárány vére által és halld meg a szót: tégy engem, mint egy pecsétet a te szívedre. Ámen.”

Szabó Imre igehirdetésének textusa a 2Kor 2. rész 14-17. verse volt. „Hála pedig az Istennek, a ki mindenkor diadalra vezet minket a Krisztusban, és az ő ismeretének illatját minden helyen megjelenti mi általunk. Mert Krisztus jó illatja vagyunk Istennek, mind az üdvözülők, mind az elkárhozók között; Ezeknek halál illatja halálra; amazoknak pedig élet illatja életre. És ezekre kicsoda alkalmas? Mert mi nem olyanok vagyunk, mint sokan, a kik meghamisítják az Isten Igéjét; hanem tisztán, sőt szinte Istenből szólunk az Isten előtt a Krisztusban.” Szabó Imre igehirdetésében megadta a választ, hogy miért fogadta el az egyházköztség meghívását a lelkészi állásra, és mit tekint a szolgálata értelmének: „Ezért jöttem én ide tihozzátok, hogy a mi református eklézsiánkban a Krisztus élet és halált hozó ereje magasra emeltessék, az Isten félelme a hívek között helyreállítassék, a szent eklézsiának tekintélye érvényre jusson szolgálatommal is, mely abból az igazságból fakad, melyet Isten szent Igéjében kijelentett és a szívembe beleírt.”

Szolgálatának első évei

Szabó Imre életének örömteli eseményét, házasságkötési istentiszteleti alkalmát, 1923-ban július 17-én nagy érdeklődés kísérte a gyülekezet körében. Az ifjú lelkipásztor felesége a **kolozsvári származású Tamás**

Éva lett. A gyülekezetépítés a református hitéletet vallók lélekszámának felmérésevel kezdődött egy 12 kérdést tartalmazó „egyháztagsági törzslap” kitöltése révén. Ebben a munkában 70-80 munkatárs vett részt, s segített a lelkipásztornak 4-5000 család megkeresésében. Az 1923-as év végére 3100 kitöltött kérdőív érkezett be a lelkészi hivatalba. A gyülekezetet felmérő munka átnyúlt a 1924. évre is. Ekkor már lehetőség nyílt lakhely szerint felosztani a híveket és statisztikai következtetéseket is megfogalmazni. Szabó Imre az 1925. február 1-jén tartott parochiális egyháztanácsai gyűlésen olvasta fel az 1924. évről szóló lelkipásztori jelentését. Ez a számvetés azért kiemelt fontosságú, mert egyszerre számadás a lelkész és egyben az egész gyülekezet előző évi életéről, másrészt a parochiális kör teljes területén az előző másfél évben végzett felmérésről történő beszámoló is. Szabó Imre kritikai észrevételei között az alábbi gondolatokat jegyezte fel: „Vannak presbiterek, akiket 2 év alatt egy ülésen sem láttam, az Úr asztalánál annál kevésbé. Ilyen viszonyok között az egyházfegyelmet önmagunkon kell elkezdenünk.” A lelkipásztor 1924. évi kiemelt feladatának a gyülekezet területén a családlátogató hálózat megszervezését tartotta. A családlátogatások és szeretetvendégségek által közvetlenebb kapcsolat alakult ki a lelkész és a gyülekezeti tagok között. A presbitereknek a gyülekezeti élet szervezésébe való aktívabb bevonása érdekében presbiteri konferenciákat és különböző továbbképzéseket szervezett. Az 1926-os év a Julianna Református Általános Iskola megnyitása miatt volt nevezetes a fasori egyházköztség életében. Ugyanebben az évben „Mi Atyánk” címmel nyomtatásban megjelentek Szabó Imrének 1926 októberében és novemberében elmondott igehirdetései a jézusi imádságról.

Millisits Máté művészettörténész

LAKY ADOLF ADOMÁNYA

Ezen összeg csatoltassék a Pesten a VI. és VII. kerületben építendő református templom alapjához” – e szavakkal ajándékozott 300 ezer koronát névtelenül Laky Adolf ötvösművész gyönyörű templomunk megépítésére 1908 április 25-én

Laky Adolf (Pest, 1829. június 14. – Budapest, 1910. október 6.) ötvösművész. Mesterségét édesapjánál, Laky Károlynál tanulta, aki a XIX. század első felében telepedett le az akkor fejlődésnek induló Pesten. Édesapja a Pesti Református Egyházközség gondnoki, akkori szóhasználattal kurátori szolgálatát vállalva, aktívan kapcsolódott be a gyülekezeti életbe.

Laky Adolf fiatalon részt vett az 1848–1849-es szabadságharcban. A világsi fegyverletétel után menekülésre kényszerült, pár évig Párizsban élt. Visszaérkezését követően 1855-ben átvette apja Pesten található, Szervita tér 6. szám alatti üzletét. Az 1867-ben tartott koronázási ünnepségre ő készítette azt a két kazettát, amelyben arany koronázási ajándékokat nyújtottak át Ferenc Józsefnek és Erzsébetnek. Az erre az alkalomra helyreállított Szent Korona javítási munkálataiban is szerepet vállalt. Számos református egyházközség számára készített liturgikus ötvöstárgyat.

Laky Adolf 1908-ban juttatott adománya nagyban elősegítette a fasori református templom építésének megvalósítását. A pénz átadásának történetét 1912-ben, az adakozó halálának második évfordulóján elmondott emlékbeszédében Kovácsy Sándor, a Budapesti Református Egyházközség főgondnoka a következőképpen foglalta össze:

1908. április hó 23-án névjegyet kaptam. Ez Laky Adolf névjegye volt, amely Laky

Laky Adolf emlékére a fasori református templom kertjében mellszobrot emeltek, amelyet Raith Béla szobrászművész mintázott. Arcképét az egyházközség lelkészi hivatalában őrzik.

Adolf szép írásával azt tartalmazta, hogy én őt április hó 25-én déli 12 órakor látogassam meg, mert fontos dolgot óhajtok velem megbeszélni. Mikor április 25-én a déli 12 órát a toronyóra ütötte, én is csengettem, és a lakásba belépve az ő szeretetreméltó neje fogadott, akivel néhány percig elbeszélgettünk, mikor Laky Adolf megjelent a szalon ajtajában, ahonnan üdvözölt és intett, hogy kövessem őt. Egyelőre nem tudtam mire vélni az intést – még kedves neje figyelmeztetett, hogy kövessem a férjét. Felálltam, s pár szobán keresztül menve, Laky Adolf írószobájában találtam magamat, ahol egy asztalhoz oly módon ültetett, hogy én csak a szemben lévő

fatat láttam, de hogy a szobában a hátam mögött mi történik, arról sejtelmem sem lehetett.

Kevés vártatva megjelenik hátam mögött Laky Adolf, három csomag ezer koronás bankjegyet tesz az asztalra azzal, hogy én számoljam meg, és amikor én olyan mozdulatot tettem, hogy az felesleges, akkor ő ismételve hangsúlyozta, hogy csak számoljam meg, és ugyanakkor egy lapon az ő saját kezű jelzését tette az asztalra.

Én számláltam addig, míg 300 darab ezerkoronás bankjegyet megolvastam, és a kis lapot elolvastam, mely a következőleg hangzott: Egy úr, ki nevét nem akarja megmondani, felkért engem, hogy a mellékelt 300 000 koronát kézbesítem a pesti reformá-

tus egyház gondnokságának azon határozott kikötéssel, hogy ezen összeg csatoltassék a Pesten a VI. és VII. kerületben építendő református templom alapjához, de más célra semmi szín alatt sem szabad felhasználni ezen összeget. És ha az ajándék nyilvánosságra nem hozatik, számíthat az egyház, hogy hasonló célra jövőben még jelentékeny összeg fog adatni.” Laky Adolf emlékére a fasori református templom kertjében mellszobrot emeltek, amelyet Raith Béla szobrászművész mintázott. Arkképét az egyházközség lelkészi hivatalában őrzik, Deák-Ébner Lajos (1850-1934) festőművész készítette.

Millisits Máté művészettörténész

FELHÍVÁS CÉLADAKOZÁSRA

Felhívás komoly és nemes nagyobb céladakozásra a templomfelújítás támogatásához

Elődeink nem tettek mást: Istentől indítva a lelküket, a szívüket adták bele az építkezésbe, a szívüket adták bele, és így teljesen a magukénak is érezték. Nekünk is ezt kell tennünk!

Szeretett Gyülekezet! Kedves Fasori Testvérek!

Bizonyára sok fasori testvér tudja, hogy 110 éve épült fel gyönyörű templomunk, és azt is tudja, hogy az akkori gyülekezet igen jelentős adománnyal járult hozzá az építkezés megkezdéséhez. 120 éve, 1903 tavaszán jelentek meg az első gyűjtőívek a templom-építés támogatására. 1907-ben már mintegy 80 ezer korona állt rendelkezésre. 1908-ban pedig alistáli Laky Adolf 300 ezer koronás adománya lendítette tovább a megvalósuláshoz a templomépítés ügyét. De a gyülekezeti adakozás nagyon jelentős volt. Milyen hatalmasan cselekedett az Úr!

Elődeink nem tettek mást: *Istentől indítva a lelküket, a szívüket adták bele az építkezésbe, a szívüket adták bele, és így teljesen a magukénak is érezték. Nekünk is ezt kell tennünk!*

A presbitérium egyhangú döntése nyomán mi, az utódok, 120 évvel később, valóban ugyanezt szeretnénk tenni, a szívünket adni az építkezésbe. Kaptunk egy komoly állami segítséget a felújításhoz, amiért hálásak vagyunk, és ami még nem tudjuk, hogy mire lesz elegendő, de most nem ez a legfontosabb. A lényeg az, hogy nem szeretnénk elfogadni ezt az Úrtól kapott adományt úgy, hogy mi nem mozdulunk meg, mi csak tárt karokkal elfogadunk, kapunk, és nem adunk, hanem szeretnénk hálából adni, hozzájárulni az építkezéshez, hozzátenni mi is a magunk részét, a magunk adományát, a szívünket, lelkünket.

A presbitérium nagy vállalást tett. **A 2023-as költségvetésben vállaltuk, hogy kétszer 10 millió forintot gyűjtünk össze céladományként, 10 millió forintot az ÚR asztala**

felújítására, másik 10 millió forintot pedig a templomtér teljes audiovizuális technikai felújítására. Vagyis 20 milliós gyülekezeti adománnyal szeretnénk meghálálni az Úrnak, hogy építkezhetünk, hozzájárulni az építkezéshez, a szívünket adni hozzá, egyen-egyenként, mindannyian. Régen téglajegy vásárlásnak hívták az ilyen kezdeményezést.

Mit jelent ez? Számoljunk kicsit. Egyháztagjaink névsora hivatalosan 615 főből áll. Osszuk el a 20 milliót 615-el! *Ez a vállalás azt jelenti, hogy fejenként átlagosan 32.500 forintot kellene ebben az évben erre a célra befizetni.* (Természetesen az egyházfenntartói járulékon és a perselypénzen felül!) 32.500 forintot, vagy ha külön veszem az Úr asztalára és az audiovizuális technikára szóló adakozást, akkor 16.200-16.200 forintot. Ennyit az évben, s ha a 32.500 forintot lebontjuk heti adományra, az heti 625 forint, **vagyis naponta 90 forintot kell félretenni, így is össze lehet gyűjteni az adományt – ugye, nem is olyan sok?** Persze már 4 hét el is telt, és azt is tovább lehet gondolni, hogy bizonyára nem fog mind a 615 egyháztag egyformán adakozni. Bizonyára lesz, aki kimarad, és lesz, akit Isten arra indít, aki megteheti, hogy több ember helyett is adakozni fog. De arról szól a vállalásunk, hogy próbáljuk meg mindannyian! **A cél tehát 2-szer10 millió forint. Adjuk bele a szívünket a felújításba!** (Beszéltünk arról a presbitériumban, jó lenne, mondjuk, az Úr asztala képét felosztani 615 részre, mint egy nagy puzzle, és akkor folyamatában lehetne követni valahol a támogatást, hány puzzle darab került már adományokból a helyére.)

Szeretném még elmondani, hogy az ÚR asztala felújítására már adakozott a gyülekezet, kb. másfél millió forintot, vagyis erre a célra már csak 8,5 milliót kell összegyűjtenünk. Templomfelújításra is adakoztunk,

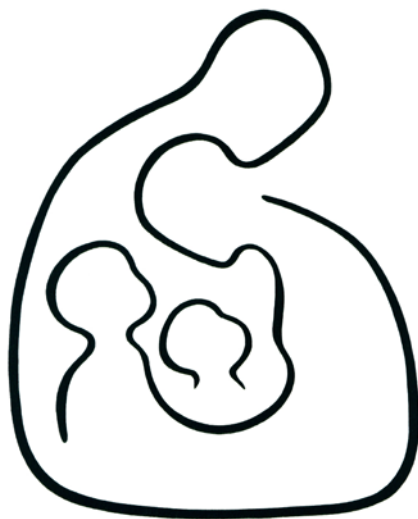
általánosan, vagyis a másik 10 millióból is van már félmillió forint. Vállalásunkról, az adakozás menetéről év közben többször is szeretnénk hírt adni.

Szeretett Gyülekezet, kedves Testvérek!

Imádkozunk érte, hogy Isten indítson minket ennek a nagy vállalásnak, programnak a teljesítésére. Adjunk hálát így is, ilyen formában is a 20 millió forint összegyűjtésével! Milyen jó érzés lesz! Adjuk oda a szívünket a felújításhoz az Úrtól kapott nagy támogatás mellé, hogy minél jobban a magunkénak is érezhessük ezt a csodálatos lelki otthont, szeretett templomunkat.

2023. január 29.

*A presbitérium nevében:
Devich Márton főgondnok*

*Isten alkotótársai – Simon András grafikája
(cikkszám: 1691; a szerző engedélyével)*

AZ ÖRÖMHÍR HETE

Útravalót gyűjtöttem az eljövendő időkre

Hitmélyítő alkalmak. *A teljes öröm titkai* címmel tartott Igehirdetés sorozatot februárban Somogyi Péter, gyülekezetünk elnök-lelkipásztora.

Úgy hiszem, az ember legtermészetesebb igénye, törekvése, hogy sok öröme legyen. Ki szeretne állandó bajban, gondban, veszélyben, csupa kellemetlenségben élni?

Ha jót kívánunk magunknak vagy másoknak, az öröm, a boldogság a kívánságunkból ki nem maradhat. Az örömszerzést az ember természetes életösztonének mondják, s mióta világ a világ, mindig akadtak jóakaró hatalmasságok, boldogság doktorok, hogy ők segítenek ezt megvalósítani. Nem hiszem, hogy fel kellene sorolnom, miféle mulandó, talmi, sokszor bűnre csábító örömöket kínál a világ. Sodrásába kerülve megtapasztalhatuk, a vége mindig csalódás: mégsem olyan jó, a hatása rövid, nem oldott meg semmit, később sokba került, veszteségek követték...

Talán hagyjunk fel az öröme vágyakozással, mert a teljes, az életünk végéig tartó öröm úgysem létezhet? Ne tegyük! Az evangélium nem ezt hirdeti. Mert bár embernek önerőből lehetetlen, Istennek lehetséges, Ő megajándékoz minket a teljes örömmel: a mulandó életünkre szólóval is, benne ajándékként az örökkévaló öröm reménységével. A kettő elválaszthatatlan.

A hitmélyítő hét alkalmi ezt tarták elénk, miként lehet egybehangolni saját élettervünket Isten megváltást kínáló tervével, hogy valamennyien kimondhassuk:

„... teljes öröm van tenálad...”.

Vasárnap kezdődött, az istentisztelet vezette be, így nagy nyilvánosságot kapott, a meghívás pedig szólhatott a jelenlévőknek és az online közvetítés résztvevőinek.

Címe szerint: **Az együttlét öröme.** Elhangzott a 16. zsoltár teljes szöveggel – ez a hét folyamán minden alkalommal megismétlődött –, az istentisztelet alapigéje pedig

„... teljes öröm van tenálad...”

A
TELJES ÖRÖM TITKAI

2023. február 19-24.
Fasori református templom
Budapest, Városligeti fasor 5.

a **Zsolt 16,11.** verse volt: „*Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon.*”

Dávid példát mutat: van menekülés a veszített helyzetekből, az örömtelen életből. Rá kell jönnöd, egyedül Istennél van menedék. Jézus tanítása a tékozló fiúról szintén ezt példázza. Az elrontott élet helyreállítható, bármilyen gond, baj orvosolható az Atyánál.

Nézzünk szembe saját életünkkel, saját gyülekezeti közösségünkkel, mert keresztyének között is hiányozhat az igazi öröm. Döbbenjünk rá, közel a segítség szabadító Jézusunk és a közösség erejével. Éljük meg naponként az együttlét örömét!

Hétfő: Az imádság öröme (Jn 16,23b-24): „...*amit csak kértek az Atyától az én nevémben, megadja néktek. Eddig nem kértetek semmit az én nevémben: kérjétek és megkapjátok, hogy örömetök teljes legyen.*”

Különleges, a hét többi napjain is folytatott kezdés villanyozta fel a résztvevőket: két-három percben osztottunk meg valakivel, legtöbbször ismeretlen testvérrel, egy az életünkben fontos kérdést, eseményt. Bizonyoság volt, jó útja, módja ez a közösségépítésnek.

Urunk szándéka – adni. Nem lehet búskomor az életed, ha tudsz kérni az Atyától. Jézus megtanított minket imádkozni, tanuljunk meg jól kérni. Kérjük a Szentlélek segítségét. A jó imádság – ráhagyatkozás Istenre. Ha Jézust követő életünkkel megyünk az Atyához, mindent megkapunk, amire szükségünk van. Higgyem el, hogy betölthetem azt, amire Ő teremtett engem, s megadja azt, amire ehhez szükségem van. A meghallgatott és meg nem hallgatott imádság öröme ugyanaz: megelégedettség és hála Isten ajándékaiért.

A hívő ember együtt él Istennel és a testvérekkel: ebben rejlik a teljes öröm

Kedd: Az együttlét öröme (2Jn 1,12): „*Sok írnivalóm van néktek, de nem akartam papíron és tintával írni; remélem azonban, hogy eljutok hozzátok, és személyesen beszélhetünk, hogy örömünk teljes legyen.*”

Mire indít a mai ige? A hit nem magánügy! Isten terve nem ez! Szeress – ez a legfőbb parancs. Nincs önző öröm – megosztásra vár. Az együttlétünk nagyszerűsége, hogy beszélgethetünk, megoszthatjuk örömeinket, vigaszt kaphatunk bánatunk esetén. A gyülekezetben szüksége van egymásra minden tagnak. A hívő ember együtt él Istennel és a testvérekkel: ebben rejlik a teljes öröm. Felelős vagy, hogy itt vagy a közösségben: magadért és a többiekért is.

Szerda: Az engedelmisség öröme (Jn 15,11): „*Ezeket azért mondom néktek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömetök teljessé legyen.*”

Újabb titok tárult fel előttünk: Jézus követe a boldog élet egyetlen esélye. Jézusban, az ő parancsait követve érdemes élni. Végzetlenül egyszerű: tedd meg – örömet ad. Az engedelmisség öröme nem jön magától. Emberi természetünk, a mai emberé különösen, függetlenségre vágyik; majd én megoldom, megtalálom a módját... A hívő ember Istenre figyel. Naponként. S úgy veszi magához

az üzenetét, az Igét, mint a napi táplálékot. S akkor az igeolvasó választ ad, és választ is kap. Részéről megjelenik a hála érzése, a cselekvés igénye; Isten válasza pedig gazdag ajándéka – az Ige megtartó erejének öröme.

Csütörtök: A továbbadás öröme (1Jn 1,4):
„Ezt azért írjuk meg nektek, hogy örömünk teljes legyen.”

Örömöm úgy lehet teljes, ha továbbadom. A nap kérdései mélyrehatók: A mi gyülekezetünk milyen? Továbbadja a jót? Szorít-e minket belső kényszer? Nem tehetjük meg, hogy ne mondjuk el? Mert gyarapodásunknak, a ránk bízottak üdvösségének is ez az útja. És személyre szólóan: Mit áraszt az életed? Derűt? Keserűséget? Imádkozzunk érte, legyen világos a küldetésünk. Merítsünk erőt hozzá Istentől. Mit bízott rád Isten? Fedezd fel, személyre szabott küldetésed van. Teljesítsd! Légy forrássá!

Péntek: A kipróbáltság öröme (Jak 1,2-3):
„Teljes örömmel tartásotok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, tudván, hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez.”

Valljuk be, félünk a kísértésektől. Elhallgatjuk, szégyelljük. Higgyük el, aki tudja, hogy kísértetik, az gyógyulni is tudhat. Szokták mondani: a gonosz az övéit nem kísérti. Jakab tanítása elevenbe vág: Ne félj, vállalj a próbát, teherbíróvá, erősebbé tesz, hitelesít, cselekvésre buzdít a kiállt próba. Hidd el: győzhetsz. Hitünk szüntelen próbák által is erősödik. Nem vagy egyedül, Isten a próbákban is segít. Ő mutatja meg a megerősödésed útját, csak légy vele állandó kapcsolatban, kérjed el imádságban.

A befejező napon nagy számban gyűltünk egybe a Szabó Imre teremben beszélgetésre, a hallottakkal kapcsolatos bizonyágtételre. Végtelenül gazdag bő félóra volt, sok tanulsággal: néhányan az egyéni sorsuk megoldására kaptak útmutatást, mások megerősödtek általa, de megfogalmazódott közösségi feladat is. Lelkünk üdvössége legyen fő gondunk; valljuk, hirdessük, hogy örömünk teljes legyen. A kiscsoportos imaközösségek ékesen bizonyították, jó talajra hullt a hét sok-sok ígéje.

Széplaki György

A hitmélyítő hét pénteki alkalma után nagy örömünkre megtelt a gyülekezeti terem azokkal a Testvérekkel, akik szerettek volna még beszélni a hét témájáról, a bennük megszületett felismerésekről. Olyan jó volt a személyes hozzászólásokat hallgatni!

EGY TÉLI NAP MARGÓJÁRA – HÚSVÉTRA KÉSZÜLVE

Karácsonyozó nyugdíjasokkal a Faszorban

Reggelre havazott. Különösen szép környezetből indultunk el otthonról. Mindvégig gyönyörködhattünk az elénk táruló téli tájban - kezdi visszaemlékezését gyülekezetünk egykori presbitere, Dévai-Józsa Gábor arról, milyen gondolatok töltötték meg a szívét, miközben otthonából a Faszorba tartott tavaly decemberben a nyugdíjas testvérek adventi ünnepségére.

Egyszer csak feltűnt a Postapalota bástyatornya. Lejjebb pedig egy új szobor, a csodaszarvas fénylett föl a napfényben. Ott állt, de nem is állt, hanem szökelt, mint régen az idők előtti korban, amikor őseink üldözőbe vették, s követték őt keletről nyugatra. A monda szerint ez a hajsza addig tartott, amíg a csodaszarvas idecsalogatta, idevezette Hunor és Magor népeit a Kárpát-medencébe. Ismerős a kép, a történet. Sokan leírták, lerajzolták, megfestették, megformázták már. Különös látvány: lendületben van. Mintha most rugaszkodna el a földtől, és házakat, háztömböket ugrana át ott a magasban – ebben a pillanatban még itt van, de a következőben már nem is tudjuk, hogy hol... Grandiózus ábrázolás ez: a mozgás ábrázolása. A szobor mozdulatlanul áll ugyan előttünk, mégis az elevenség, az időben lezajló történés érzetét kelti mibennünk. Egy olyan pillanatot választott ki az alkotó, amely koncentrá-

tan magában foglalja az előzményeket és azt, ami utána következik. Az esztéták között sokan „termékeny pillanatnak” nevezik ezt. Így tekinthetünk a csodaszarvas lenyűgöző, lélegzetelállító szobrára.

Ámde hamar fölvetődhet a kérdés: van-e üzenete ennek a műalkotásnak a mai ember számára. Valamiféle emlékezésre, visszatekintésre, önvizsgálatra hívja a szemlélőt? Miben foglalatostoktunk, mit mulasztottunk, mit értünk el a mögöttünk hagyott tizenegy évszázad során ebben a gyönyörű hazában? Hogyan boldogultunk a körülöttünk élő népek gyűrűjében? És végül is méltók vagyunk-e a dicső múlt örökségére? Bizonyára megválaszolható kérdések ezek. Múltat s jelent mérlegre tenni, összefüggéseket felismerni – nemes cél lehet. Jövőbe tekinteni, anyagi-erkölcsi készleteink gyarapításán fáradozni – éppen a ma feladata lehet. Hogyan találhatunk hát a megoldás, a megvalósítás útjára? Két lehetőség, két ajánlás jutott mindjárt az eszünkbe: egyrészt a magyar

A csodaszarvas – Szőke Gábor Miklós szobrászművész alkotása

történelemlékönyv és a magyar *irodalomkönyv* alkotó szándékú tanulmányozásával, másrészt a *Könyvek Könyve* egyidejű olvasásával és üzenetei figyelembevételével. De ezzel máris elrugaszzkodtunk a csodaszarvastól; nem ő vezet bennünket...

Elmélkedésünket egy kávé mellett folytattuk. Most már fölvilanthatjuk a szobor másik oldalát is: sokan felismerhetik benne a saját vagy a másik ember „csodaszarvasát” – hívő közösségekben is –, ahogy megy előttük, fut előttük, követésre csábítva a rácsodálkozót.

Másféle utakról, a sajátjainkról is beszélgettünk még: azokról, amelyek egyszer csak összefutottak, és így egymásra leltünk, s egymással szövetségre léptünk. Sok ajándék és áldás gazdagította új életünket, sok közös szolgálat, együtt örvendezés, könyörgés, próbatétel és bizonyág egyengette utunkat. Igazán van mit megköszönni a mi Urunknak. Hálás vagyok Neki a derék asszonyért, aki sokkal drágább az igazgyöngynél, aki egész életén át a javamat munkálja. Egy művészien megszerkesztett költeményből idézve: „*Szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít. Ügyel háza népe dolgára, nem kenyere a semmittevés*” (Példabeszédek 31). Talán szabad személyessé tenni ezeket az Igéket – épp e mai napi házassági évfordulónkon... Így ünnepelünk. Menyegzői meghívónkra is

egy Igét választottunk, amelyhez igyekeztünk igazodni ezekben az évtizedekben: „...*ahová te mégy, oda megyek, és ahol te megszállsz, ott szállok meg; néped az én népem, és Istened az én Istenem*” (Ruth 1,16). Igen, ehhez igazítottuk a lépteinket most is. Egészen a Lövölde térig mentünk együtt. Ott kicsit szétváltak útjaink: az egyik a Juliannába vezetett, a másik a Fasorba.

Ahogy a fák fölé tekintettem, megláttam a csillagot, amely úgy tündökölt a templom fölött, mint az a másik a betlehemi égbolton. Hívogatott. Kíváncsian, szívdobbanós érdeklődéssel léptem be a gyülekezeti terembe. Még sohasem vettem részt nyugdíjasok hasonló összejövetelén. Mindig a szolgálók közösségében örvendeztünk adventben; készültünk karácsony ünnepére, és meg is álltunk egy kicsit. De Istennek hála, ma ugyanezt a jó érzést élhettem át, öröms délután részese lehettem. Nagyon jólesett, hogy meghívást kaptam, és annak eleget is tudtam tenni. Már az áhítat megragadott. Az igei alkalmakon mindig a tiszta evangélium hirdették itt a Fasorban. Ez megalapozta beszélgetéseinket az asztalközösségekben, és felszabadulttá, készségessé tette a testvéreket a bizonyágtételekre. A Lélek munkálkodott. Sokan megnyíltak, és sokféle megközelítésből őszintén elmondták hitvallásukat, gondo-

lataikat, intelmeiket, örömeiket, terveiket, emlékeiket egymásnak. Igéket, igemagyarázatokat, igehirdetés-részteteket olvastak fel,

Elsős juliannások műsora

többen imádkoztak; volt, aki verselt, s olyan is, aki nótázott. Valamennyien feltöltek ezen az ünnepi összefüvetelen. Nyilvánvalóvá lett számomra, hogy nyugdíjas testvéreink is készek még magasabbra emelni azt a zászlót, amelyet a Bárány tart a református címerünkben. Imádkozunk örettük, hogy mindig így legyen!

„*Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket*” – mondta Jézus a tanítványainak. Most Őmaga hozta át az ovis és a juliannás kicsinyeket erre a nyugdíjas találkozóra. Ők szolgáltak – szívükben az Úr Jézussal – az ünnepségen, ahol az Ő születéséről emlékez-

tünk meg. Meghatóan szép jelenség, illetve jel voltak ők közöttünk – abban a felismerésben és reménységben, hogy Anyaszentegyházunkban lesznek majd ezután is olyan elhívott szolgálók, szolgálók, akik elmondják az evangéliumot.

Amikor véget ért a Mikulás-délután a Juliannában, és feleségem is kilépett az iskola kapuján, akkoriban köszöntem el a fasori testvérektől. Az utak újból összefutottak, és békességben, szeretetben indulhattunk útnak – estefelé – hazafelé. Sok imádság munkált a szívünkben.

Dévai-Józsa Gábor

TÉSZTAKÉSZÍTÉS JÓTÉKONY CÉLRA

Új szolgálat indult a Fasorban

Az ötletet a gyülekezetünkbe érkezett kárpátaljai asszonyok adták, akik míg Kárpátalján éltek, rendszeresen összegyűltek és közösen munkálkodtak. Most mi is megtettük. Dolgos csapat gyűlt össze fasori és kárpátaljai asszonyokból. Beszélgettünk, ismerkedtünk egymással, folyamatosan gyúrtunk, főleg csigatésztát sodortunk és együtt imádkoztunk.

Volt olyan kárpátaljai asszony, aki egész éjszaka utazott, (most ment haza otthon maradt családtagjaihoz, akik nem jöttek el a háború elől) és mégis itt volt szombaton velünk tésztát készíteni. Aztán a következő napokban szépen megszáradt a tészta a gyülekezeti teremben. Gondos kezek csodálatos csomagolásba tették. Vasárnap lehetett belőle vinni adományért cserébe. Nagyon gyorsan elkapkodták, sokan mondták, hogy kevés készült. Az adomány a diakóniai alapba ment, amit kiegészítettük,

és egyik kárpátaljai édesanyát támogattuk belőle, akinek egészségügyi problémái voltak.

A lelkes csapat szeretne továbbra is munkálkodni. Kéthavonta, havonta fogunk összegyűlni. Lehet hozzánk csatlakozni. Mindenkit várunk, aki szeretne jó társaságban, jó ügyért munkálkodni és közben új emberekkel összebarátkozni. Jutasiné Diós Berta a szolgálat összefogója. Nála is lehet jelentkezni vagy egyszerűen eljönni, mikor halljuk a hirdetésben a lehetőséget. Milyen jó, hogy lehetünk így is gyülekezet- és közösségépítők!

Somogyiné Ficsor Krisztina

Szorgoskodó asszonyok

ÖRÖMMEL HIRDETJÜK: ÚJ SOROZAT INDULT A FASORBAN!

Az egyik legfontosabb témában, a **KEGYELEM** témakörében erősödhetünk, mélyülhetünk, láthatunk tisztábban.

Pál apostol és Péter is sokszor buzdít a kegyelemmel kapcsolatban:

„Te azért fiam, erősödjél meg a kegyelemben, amely a Krisztus Jézusban van.” (2Tim 2,1)

„Inkább növekedjete a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében!” (2Pt 3, 18)

Krisztus Egyszeri Gyalázata Embernek Lehetséges Egyetlen Megoldása

Ez a sorozat a közös bibliaórán lesz.

Minden hónap utolsó péntekén 18 órakor közös beszélgetéssel. Ebben az évben minden közös bibliaórának ez lesz a témája!

Tudd: nem érted Isten kegyelmét,

– ha egyet nem értésének homályos érzésével élsz.

– ha nem mered szükségleteidet imádságban elé vinni egy bukás után.

– ha úgy gondolod, a kegyelem kipótolja a legjobb formádban elért teljesítményed és Isten veled szemben támasztott elvárása közötti különbséget.

– ha úgy érzed, megérdemled, hogy Isten válaszoljon imádságaidra, tekintettel kemény munkádra és érte hozott áldozataidra.

A kép az első, januári közös bibliaórán készült – Tele volt a gyülekezeti terem!

– ha biztosan állsz Isten elé, mert elláttad a keresztyén kötelességeidet.

– ha nem tudod őszintén elmondani magadról, hogy feddhetetlennek lát az Isten.

– ha nem tapasztalsz állandó békességet és örömet keresztyén életedben.

– ha nem igazán hiszed, hogy Isten szeret.

– ha feltételezed, hogy rád nem vonatkozik Isten bűnbocsánata (1Jn 1,9), mert annyiszor vétkezel, hogy hitedet elveszted.

– ha lenézel valakit. ha visszarettensz kérdéseid felsorolásától, mert attól tartasz, bosszantod Istent.

– ha félsz, hogy nem sikerül a napod, mert elmulasztottad a reggeli csendességet.

– ha feltételezed, hogy tehetsz valamit, hogy jobban szeressen az Isten.

– ha azt hiszed, hogy Isten értékeid, és képességeid miatt hívott el a szolgálatba.

NÖVEKEDÉS A KEGYELEMENBEN

Közös gyülekezeti bibliaórák tematikája (Sinclair B. Ferguson könyve alapján)

2023. március 31. Hogyan növekedett Jézus?

2023. április 28. A lelki növekedés kezdete

2023. május 26. A lelki étvágy felkeltése

2023. június 30. Növekedés életre-halálra

2023. szeptember 29. Együtt növekedni – egygyé növekedni

2023. október 27. A növekedési zavarok kezelése

2023. november 24. Az egészséges növekedés példája: Dániel

2024. január 26. Megújulni a növekedésben: Péter

2024. március 29. A növekedés harca: Timótheus

„Növekedjete a kegyelemben!” - Várunk a minden hónap végi közös bibliaórára!

BÖJT ÉS FELTÁMADÁS

Húsvéti üzenet

„De hiszen ti a böjti napokon is megtaláljátok kedvteléseteket, mert robotosaitokat hajszoljátok. Hiszen pörölve és veszekedve böjtöltök, sőt bűnösen, ökölrel verekedve. Nem úgy böjtöltök, ahogyan ma illenék, nem úgy, hogy meghalljam hangotokat a magasságban. Ilyen az a böjt, amely nekem tetszik? Ilyen az a nap, melyen az ember a lelkét gyötri? Ha lehajtja fejét, mint a káka, zsákba öltözik, és hamut szór maga alá, azt nevezed böjtnek, és az ÚR kedves napjának? Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a bűnösen fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény bujdosókat, ha mezítelent látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az ÚR dicsősége lesz mögötted. Ha segítségül hívod az URat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok! Ha majd senkire sem raksz jármot, nem mutogatsz ujjal, és nem beszélsz álnokul, ha kenyeret adsz az éhezőknek, és jól tartod a nyomorultat, akkor fölragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény. Az ÚR vezet majd szüntelen, kopár földön is jól tart téged. Csontjaidat megerősíti, olyan leszel, mint a jól öntözött kert, mint a forrás, amelyből nem fogy ki a víz. Fölépítik fiaid az ősi romokat, falat emelsz a régiek által lerakott alapokra; a rések befalazójának neveznek, aki romokat tesz újra lakhatóvá. Ha nem jársz kedvteléseid után a nyugalom napján, az én szent napomon, ha a nyugalom napját gyönyörűségnek hívod, az ÚR szent napját dicsőségesnek, és azzal dicsőíted, hogy abba hagyod munkáidat, nem

keresed kedvteléseidet, és nem tárgyalysz ügyeidről, akkor gyönyörködni fogsz az ÚRban, én pedig a föld magaslatain foglak hordozni, és táplállak ősdnek, Jákóbnak örökségében. Az ÚR maga mondja ezt.” (Ézsaiás 58. 4-14)

Oh, hányszor elolvastam ezt az Igehelyet, tükröt tartottál általa. Belenéztem, s megláttam magam. Mert az is bilincs és járom, ha nem hagyom, hogy mellettem a másik lélegzethez jusson, ha mindenben saját akaratomat érvényesítem, s nem Reád nézek. Ha enyém az utolsó szó, ha „lóra ülök”, ahelyett, hogy megaláznám magam. Megtanítottál, hogy minden emberben a Te képmásodat lássam, azt az embert, akiért a Fiad kereszthalált halt. Ha így tekintek másokra, így tiszteltem őket, akkor nem ítélgetem szeretetlenül őket. Ha alázatban járok – s már ez is a Te ajándékod és kegyelmed – a Te szereteted segít észrevenni környezetemben a szűkölködőt, segít a jóban járni, megszentelni az ÚR napját, Rád figyelni, teljesíteni parancsolataidat. A Te rendeléseid mindenestől fogva jók, az Életre visznek. „Boldogok, akiknek az útja tökéletes, akik az ÚR törvénye szerint élnek. Boldogok, akik megfogadják intelmeit, teljes szívvvel keresik őt, nem követtek el álnokságot, hanem az ő útjain jártak.” (Zsolt 119, 1-2). Ha így élünk, új életre támadunk fel Jézus Krisztusban, boldog Húsvét az egész életünk.

BESZÁMOLÓ A 270. HAJNAL CSERKÉSZCSAPAT ÉLETÉBŐL

Bár egy cserkészcsapat életében a nyári tábor a legjobban várt program, tanév közben sem maradunk izgalmas események nélkül.

Szeptemberben – hasonlóan az utóbbi évekhez – toborzással indítottunk, hogy minél többen ismerjék meg a cserkészetet, és kis közösségünk tovább tudjon növekedni, bővülni. Ezt követte a Palacsinta túra, amely egyrészt egy ismerkedési lehetőség az újonnan érkezők számára, a csapat oszlopos tagjainak pedig remek kirándulási alkalom. Természetesen, ahogy a név is elárulja, az egyik legcsalogatóbb része a programnak a közös palacsintaevés, ahol a gyerekek palacsintát, míg a szülők recepteket cserélgetnek.

Októberre mindenki őrsgyűlése elkezdődött, ezek heti rendszerességgel történő alkalmak a Julianna Iskola technika termében. A gyerekek korosztályuktól és nemüktől függően kerülnek őrökbe, amelyeknek vezetői 17-20 év körüli cserkészek. Ezeken az alkalmakon sokat játszunk, kézműveske-

dünk, beszélgetünk, és többek között olyan dolgokat tanulunk játékosan, mint az erdőben való tájékozódás, magyar népdalok vagy a cserkésztvörvény. A hónap utolsó vasárnapjának délutánját együtt töltöttük el a Ligetben métázással.

Novemberben sor került az őszi portyára, ami egy két-éjszakás hétfégi kirándulás volt Romhányban. Hála Istennek, az időjárás is kedvező volt, így meg tudtuk tenni az előre eltervezett túrát a környék erdejében. Ennek során meglátogattuk a Prónay-kilátót. **Vasárnapi elcsendesedést tartottunk, hogy közelebb kerülhessünk Istenhez.**

Decemberben részt vettünk a Julianna adventi vásárán, amire akadálypályával és sok-sok finom süteménnyel készültünk. Az érdeklődőknek annyi volt a dolga, hogy húzzanak két képet, majd keressék meg a besötétített sátorban a képeken látott tárgyakat, mindössze egy fejlámpa segítségével. Voltak, akik egyedül indultak, azonban akadtak páros versenyzők is. Jutalomképp elfogyaszthattak egy sütit. A tornaterem ezen a péntek délutánon izgalommal, kacagással, és rengeteg emlékezetes pillanattal telt meg. Másnap folytattuk a kalandokat a „csapatos karácsony” keretein belül. A Ligetben találkoztunk, ahol kincskereséssel telt a délelőtt, az ebéd elfogyasztása után pedig beltéren játszottunk és tanultunk a Mikulás

*Palacsinta túra
a természetben*

otthonáról, Lappföldről és a hozzá kötődő szokásokról szerte a világban.

Januárban a vezetőséggel egy egész napot szenteltünk arra, hogy a csapatról és az idei programokról beszélgessünk, annak érdekében, hogy a lehető legjobbat tudjuk kihozni 2023-ból. Áprilisban lesz a tavaszi portya, ennek pontos időpontjával hamarosan jelentkezünk e-mailben és a Facebook csoportunkban (270. Hajnal Cserkészcsapat), a nyári táborra pedig július 12-22-ig fog sor kerülni.

Szívesen várunk minden kedves érdeklődőt akár az őrsgyűlésekre, akár a portyára vagy táborba!

Adventi vásár

270. Hajnal Cserkészcsapat vezetősége

FIÚ ADATOTT NEKÜNK...

„Ez az alázat és az elfogadás éve volt számomra”

Szilveszter este az Amerikában élő unokatestvérem megkérdezte, hogy miért csak pár héttel a babánk születése előtt tudta meg, hogy gyereket várunk, és akkor is csak egy közös rokontól. Miért titkolóztunk ennyire? A kérdése jogos. Mint ahogyan sok barátunkban, ismerősünkben felmerült a kérdés, hogy miért hallgattunk a jóhírrrel sokáig?

A válasz egyszerű: sok tragédia és veszteség után nem is mertem elhinni, hogy tényleg gyermek adatott nekünk. A titok megtartása sem volt nehéz ebben az on-line világban, ahol a találkozásokkor csak az ember feje látszik. Már a babavárás heteiben elhatároztam, ha megszületik a gyerekünk, akkor ezt megírom. Nimród már 22 hetes, éppen ideje,

hogy eleget tegyek Istennek azzal, hogy elmondom a történetünket.

Házasságunk nagy terhe, hogy összesen hatszor örültünk és reménykedtünk úgy, hogy mégsem született meg a baba. Már rögtön az első babavárásunk így végződött, nem sokon múlt az is, hogy én is belehaltam.

Ez a veszteség mélyen meghatározta a házasságunkat és a pályámat is. Az első terhességemnek hamar híre ment, és volt, aki már akkor gratulált, amikor ez már nem volt időszerű. Kínosak voltak ezek a percek, amikor magyarázkodni kellett. Ennél csak az fájt jobban, amikor egy-két női rokonom a lábadozás heteiben egyszerűen lekezelt: *minden nő legalább egyszer átéli, lépjek hamar túl rajta... én léptem... Nem kellett volna...*

Nem kellett fél év sem, és újra babát vártam. Ez a terhesség is problémásan indult, kórházba is kerültem. Félelemben és szorongásban teltek ezek a hetek, csak augusztus végén hittem el igazán, hogy gyerekünk lesz: Első fiunk, Károly szeptember végén született meg. A fiunk öt-hat hónapos lehetett, amikor egyre jobban vágytam rá, hogy legyen még gyerekünk. Nem kellett sokáig imádkoznom érte, egy probléma-mentes, kiegyensúlyozott babavárás következett. Úgy éltem meg, ha Isten ilyen gyorsan adott választ az imámra nem is lehet gond. Igazából nem is volt, bár utolsó heteket beárnyékolta a H1N1 járvány. Ennek ellenére dolgoztam, amíg csak lehetett. Akkor is ment az „oltás-nem oltás” vita, főleg a kismamák körül, mert abban a járványban főleg ők voltak veszélyeztetettek... 16 hónappal az első után, január végi fagyos éjszakán megszületett Levente fiunk.

Sokáig nem is vágytam több gyerekre, mert bőven elégnek tündek ketten. Mégis 2011 kora őszen újra babát vártunk. Sajnos elhalt... Sokáig nem is volt ez téma köztünk és azt gondoltam, hogy ennyi. Ennek ellenére még négy alkalommal kellett újra gyászolnunk, ebből kétszer a körülmények is nagyon megviseltek. 2018-ban egyszerre vesztettem el a munkámat és a babánkat is. Pár héttel később volt az unokaöcsém keresztelője. A mise végén Csabával ketten maradtunk csak a templomban, fájdalmas volt az egész, bár örömteli volt a bátyám fiának a keresztelője (megjegyzem a kisfiú születése is egy csoda a családjában, de az egy másik történet), még erősebbnek éreztem a meg nem született gyermekeim hiányát. Csaba ekkor átkarolt és valami olyasmit mondott, hogy *Isten majd letörli a könnyeidet, majd megvigasztal*. Ezek a tragédiák megkeményítettek. Ha a baráti vagy rokoni körömben baba született, bár örültem az örömüknek; belém mégis fájdalom és hiányérzet hasított. Sokszor gratulálni

sem tudtam vagy csak jóval később. Olyasmi érzésem volt, hogy nekem még Istennel van dolgom... függőben van valami, ami nagyon fáj. Egy lelkigondozó barátom a történetemet meghallgatva azt mondta, hogy *azért is történnek velem ezek, mert én abban a helyzetben vagyok, hogy elmondhatom, mert ez kényes téma még a keresztyén körökben is. Sőt, mi több, szégyen is*. Voltak is helyzetek, amikor tudtam másoknak segíteni, vigasztalni, vagy felhívni a figyelmet arra, hogy lehet erről beszélni, mert nem tabu.

2020 júniusában újra azt hittük, hogy megtörténhet, amire évek óta várunk, de ekkor sem sikerült. Ez volt az a pont, amikor talán mindketten elengedtük a baba-ügyet. Így köszöntött ránk 2020 ősze. November 2-án betegen ébredtem, de azt hittem, hogy csak megfáztam az előző esti esőben. A háziorvos tesztet rendelt, először feleslegesnek éreztem, de szerdán hirtelen még rosszabbul lettem, és rájöttem teszt nélkül is, hogy ez a koronavírus. Csütörtökön, amikor eljöttek tesztelni, már Csaba is rosszul érezte magát. Hétfőig egyik fiam is belázasodott, nem érezte a szagokat. Én tíz napig olyan lázas voltam, amit a lázcsillapító is csak hőemelkedésre vitt le. A láztól a csontjaim fájtak, de más tünetem nem volt... A láz elmúltával négy napig szédültem, gyenge voltam, kicsit fáj a hasam, de utána mintha elvágták volna. Közben bevezették az on-line tanítást, így munkába is álltam. Vártuk, mikor szabadulhatunk, de a tesztek pozitívak voltak; mire 21 nap után feloldották a karantént, már nem volt hova menni. Én on-line tanítottam, a fiúk iskolája is bezárt a járvány miatt. Így egy békés, végtelenül nyugis advent köszöntött ránk.

Ilyen előzmények után, január első napjaiban döböntem rá, hogy újra babát várok. Minden gyermek megfogása csoda, de ebben az esetben különösen is. Ilyen betegség után, ami mindkettőnket meggyötört, hihetetlen,

hogy megfogant. Az első trimeszterben a régi veszteségek miatt sem mertem elhinni, hogy ez igaz, és félttem, hogy újra csalódás ér. Sokat voltam rosszul, a 8. hetes vizsgálat után már bizakodóbbak voltunk. Hiszen egy kivétellel a többi vetélésem ezelőtti hetekben történt. Csaba ragaszkodott hozzá, hogy mondjuk el legalább a fiúknak, mert már aggódtak, hogy a covid miatt vagyok ennyit rosszul. Elmondtuk, hogy ez titok, mert még a baba elmehet és akkor kár másokat is szomorítani.

Két nap múlva kisebbik fiam így jött haza a suliból: „Tudom, hogy titok, de csak - és felsorolt 3 fiút és a nővért az osztályából - nekik mondtam el, hogy lesz testvérem.”

Az ezt követő hetekben több szülő is az osztályból jelezte, hogy tudja, hogy titok, de nagyon örülnek nekem, a hírnek és imádkoznak értünk. Nagyon sok erőt adott, hogy imaközösséget szervezett így a gyerek, bár nem ez volt a célja. Az előzmények miatt veszélyezett terhesnek nyilvánítottak, annak ellenére, hogy ez a várandósság teljesen problémamentes volt. Szeptember 16-án természetes úton, minimális orvosi beavatkozással megszületett a babánk. A szülés és az előzményei számunkra komoly Isten-élmény is volt. Ez is megérne egy külön írást, itt elég annyi, hogy szülésindítással „fenyegettek”, de az orvosom és én is tudtuk, hogy erre nem lesz szükség. Amikor már a klinikán voltam és arra kértem a közösségi hálón az ismerőseimet, imádkozzanak értünk, mert körülbelül hat órám maradt, hogy ne kelljen beavatkozni, amikor az első visszajelzést olvastam, hogy imádkoznak értünk, éreztem, hogy a baba „elindult”...

Kérésemhez százan csatlakoztak még, a szüléskor is azt éreztem, hogy biztonságban vagyok olyan szakemberek között, akik vigyáznak ránk. Amikor délután négy után Nimród berobbant ebbe a világba, mindenki annyira örült, hogy senki nem nézte meg

Beteljesült álom – A kis Nimród

órát... utólag 16:09 percben egyeztek meg.

Csoda, hogy Nimród fiúnk megfogant és megmaradt, egészségesen megszületett.

Nem csak úgy csoda, ahogyan a világ gondolja: kissé hihetetlen, orvosilag nem indokolt. **Az Istenhez vezető utamon a Római levél egyik mondata indított el, ami így hangzik: „nem azé, aki akarja, se nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené...”** Ezt most is megtapasztalhattam. **Előző terhességeknél fiatalabb voltam, kényesen figyeltem az egészségemre és mégsem maradtak meg a babák. Akar-**

2023 januárban a család

tam, de nem az én akaratom teljesült, ezt fájdalmas volt elfogadni. Csoda szentírási értelemben: Isten cselekszik. Mindaz, ami a 2020 karácsony óta történt velünk: az Isten cselekedeteinek a sorozata. Megrendítő volt megélni, hogy Isten védett és gondoskodott rólam abban a 9 hónapban, a szülés óráiban.

Nemcsak az említett szorongás miatt hallgattam, hanem azért is, mert azt éreztem, hogy csak annyit nem mondhatok, hogy **babát várok, mert ez nem fedné az igazságot. Csak azt mondhatom: gyermek adatott nekünk, de ezt is csak a szülés után.** Nagy öröm, hogy mindez megtörtént, történhetett velem. Bevallom, kissé büszkévé is tesz, hogy Isten erre méltatott engem, de tudatosítom magamban, hogy mindez nem az én érdemem. Semmit sem tettem, tehettem azért, hogy így legyen. **Ez az alázat és az elfogadás éve volt számomra.** Hála mind ezért Istennek és azoknak a rokonoknak, barátoknak, és gyülekezeti tagoknak, akik imádkoztak értem/értünk.

Soli Deo Gloria!

Budapest, 2022. február 17.

Győrffy Eszter

Post scriptum:

A fentebbi sorokat majdnem egy esztendeje írtam, először magamnak. Csak Nimród első

születésnapján osztottam meg barátaim, rokonaim, ismerőseim egy részével. Felmerülhet a kérdés, hogyan telt azóta ez az esztendő? Gyorsan. Élményekben és tapasztalatokban gazdagon. Néha mókuskereknek tűnő hétköznapokkal. Néha úgy éreztük, hogy erőtlenekek vagyunk. Ugyanakkor sok szép és örömteli kifejezetten „gyerekes” élménnyel, ezekről hosszan lehetne írni. Végül csak két gondolatot szeretnék még megosztani:

1. Az évek folyamán sok írást olvastam, olyan nőktől, akik elvetéltek vagy meddők voltak. Egy idő után azt éreztem, hogy ezek az írások megkönnyebbedést hozhattak a sorok íróinak, de a gyász és a fájdalom mélységében maradtak. Csak néhánynak a végén éreztem a gyógyulás érzését. Mint már említettem, sokszor ezeket a tragédiákat azzal intézik el, hogy *az élet része, lépjenek túl rajta.* Pedig ez nem így van. Ezen az úton engem is kísértek és segítettek (pl. lelkigondozó és szakpszichológus). Nimród története kapcsán felhívhatom a figyelmet arra, hogy a vetélés gyászát nem kell egyedül hordozni és szégyellni. A vérfolyásos asszony esete erőt adhat, hogy Jézustól erre is van gyógyulás.

2. Nimródunk történetét írásban és szóban már sokakkal megosztottam. Két család életében vált jellé: az egyikben a biztatásból már bizonyossággá; mivel ez az ő történetük, csak annyit írhatok, hogy az egyik helyen a baba immár több, mint fél éves.

2023.
február 14.

2022 nyarán
a Bástya
játsszótéren

Győrffy Eszter fiaival

TÚLÉLÉSI LÁNC

Egy tavaszi napon, délelőtt érkezett a riasztás. Szívleállás. Tizenhat éves lány egy belvárosi gimnáziumban. A szirénázó mentőautó a szokásos városi forgalom ellenére öt perc alatt a helyszínre ért, megérkezett a szűk utcába, az épület elé. (Az alábbi eset néhány évvel ezelőtt történt a szerző kislányának iskolájában, számos üzenete tanít mindannyiunkat.)

A mentősök észrevették, hogy a gimnázium kocsibeállója nyitva áll, valaki integet az ajtóban, mutatja a helyet, hogy hova lehet beállni. Kiszálltak az autóból, majd azonnal mondták nekik, hova kell menniük. Még a liftet is lehívták és tartották, de ebben a helyzetben a mentők nem használhatják a liftet, így gyalog mentek fel a második emeletre. Ott újabb segítők várták őket, akik mutatták az utat a tanteremhez. Ezek nem magától érteendő, természetes dolgok, hiszen a mentősök a legtöbb esetben 5-10 perc alatt szokták megtalálni a beteget a helyszínen.

A tanterembe belépve újabb pozitív meglepetés várta őket: a kiürített teremben egy teljesen szakszerű alapszintű újraélesztés folyt. A laikus ellátók – egy 60 év körüli nő és fiatalabb segítőtje – nagyszerű mértékű és ritmusú újraélesztést végeztek. Kulcsfontosságú, hogy akkor sem hagyták abba az újraélesztést, ami egyébként elég gyakori, amikor meglátták a mentőorvost, hanem folytatták az újraélesztést egészen addig, amíg ők a legfontosabb eszközöket elővették, előkészültek.

A mentőorvos odalépett a beteghez és azt mondta: „Köszönöm, innentől átveszem!” Ezzel megkezdte az emelt szintű újraélesztést. Mindeközben a lány osztálytársai és néhány tanára folyamatosan imádkoztak a szomszéd teremben. „Még ha a halál árnyékának völ-

gyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy...” A beteg állapota továbbra is stabil volt, így elszállították az egyik gyermekklinika intenzív osztályára. A beteg mentőautókhöz történő szállításában is sokat segítettek az iskola dolgozói és diákjai. „Mivel a túlélési lánc minden láncszeme megfelelően erősnek bizonyult, nem lévén leggyengébb, de még igazából gyenge láncszem sem, a beteg a történetek után hamarosan lekerülhetett a lélegeztetőgépről” – írja beszámolójában a mentőorvos. Ez a gimnazista lány nagyrészt a társai és tanárai felkészültségének köszönheti az életét, akik még a mentők megérkezése előtt mindent megtettek egy életveszélyes helyzetben. A mentés igazi csapatmunka volt, amibe bekapcsolódott a rohamkocsi sofőrje, az ápolók, a klinika orvosa. Mindenki a legjobb tudását, energiáját adta abba, hogy a gyermek visszatérjen az életbe. Ha a portástól a diákokon és a tanárokon át az igazgatóig mindenki tudja a dolgát, megvan a lélekjelenléte és megfelelően cselekszik, akkor nagy dolgok történnek. **Ha egy kritikus pillanatban az ember csak a másikra figyel, bekapcsolódik a túlélési láncba, akkor az életet hoz, reményt, megtörténik a csoda.** Ha a világban és a közösségeinkben létrejön a túlélési lánc, ha megfogjuk a másik kezét, akkor nincs gyenge láncszem. Ha minden tőlünk telhetőt megteszünk, ha az erőnk, képességeink határára értünk, ha minden energiánkat feléltük már, **van Valaki, akik kipótolja hiányosságainkat.** Aki meg tudja sokasítani azt a keveset, amit neki adunk: munkát, erőt, gondolatot, türelmet, még az időt és a pénzt is.

Hiszen mindig az Úr az, aki a végén azt mondja: „Köszönöm, innentől átveszem!”

Halász Kinga

MI VAGYUNK AZ AGYAG, TE A MI FORMÁLÓNK

Az alkotás és munka mellett a kézműves tehetségét évtizedek óta szolgálatba állítja gyülekezetünkben: fazekas szakkört, kerámiatábort tart. A reménység szerint hamarosan induló alkotókörebe pedig várja a kézműveskedni vágyókat. Martinecz Mártával beszélgettem.

- Február közepéig volt látható az Örökségem című kiállításod a XIII. kerületi Városház Galériában. A cserépedények és képek mellett viseletbe öltöztetett babákat is bemutatnál. Miről szolt ez a tárlat?

- Az egész családom Tolna megyéből származik. Bár gyerekkorom óta a XIII. kerületben lakom, nagyon közel áll hozzám az az életmód, amit általuk megismertem. Mindez az alkotásokon is megjelenik. Gyerekkoromban nagyon sokat jártam a nagyszüleimnél, a rokonaimnál és édesapám is sokat mesélt az ottani életükről. A kiállításon szerettem volna meg-

mutatni az eddigi életutam állomása- it. A belépéskor el- sősorban babákat látunk. Ezek egy- részt a dunántúli táj XX. szá- zad falusi hétközna- pi vise- leteihez

kötődnek, amelyeket ismertem a hozzá tartozó emberi viselkedésformával együtt. Itt is megjelenik a zene, amely a Bartók évfordulóhoz kapcsolódó „bekeretezett képekben” folytatódik. A következő térben hagyomá- nyos használati edények, kályhacsempe kép, ezen kívül Nóri lányommal közösen készített karácsonyi készlet látható. A harmadik tér többféle jelentést hordoz. Van a Betlehemi csillagra utaló pásztor jelenet, két mikrovilág cserépben megfogalmazva és játszásra alkal- mas kerámia-textil bábok. Végül kb. 50 cm magas babák Mátyás király „udvarából”. Az egészet Nóri által készített fotók egészítik ki a fazekasságról, edényekről, ünnepi tárgyokról és kerámia képekről.

- Hogyan lettél fazekas népi iparművész?

- Általános iskolás korom óta vonzódtam a kerámia kultúrához. Egy rajztanárom nyitotta rá a szememet a kerámia csodájára. Kezdetben az Iparművészeti Főiskolára ké- szültem, de rájöttem, hogy a kerámiaművé- szetnek nem ezt az ágát szeretném művelni. Szüleim hatására más irányba is elindultam. Egy évig képesítés nélküli óvónőként dol- goztam, majd jelentkeztem a Felsőfokú Óvónőképzőbe, amit elvégeztem, és utána óvónőként dolgoztam. A gyerekek között mindig otthon éreztem magam. Az agyag és a kerámia továbbra sem hagyott nyugodni. 1976-78 között a szentendrei Skanzenben dolgoztam tárgy restaurátorként. Sok-sok tárgy volt a kezemben, láthattam az egész tárgyi kultúrát. Lehetőségem volt a raktárban található kerámia tárgyak megfigyelésére, fényképes dokumentációhoz való hozzá- férésre. Főleg a nyugat-dunántúli, vasi-, zalai kerámia érdekelt. Szentendrén egyszer

A kezdetek...

kiállítást tartott egy hódmezővásárhelyi fazekas család. Ez nagyon tetszett, ezért megkerestem az egyik idős fazekast, akihez nyári gyakorlatra jelentkeztem. Szívesen fogadott, rengeteget segített nekem ez a gyakorlat a műhelyükben. Bejártam a Néprijzi Múzeumba, az összes vasi, zalai edényt végignéztam, lefotóztam, lerajzoltam. Az ottani néprajzkutató azt javasolta, hogy keressem meg Dr. Nagy Zoltán néprajzkutatót Vas megyében, aki egy kicsi helyörténeti gyűjteménynek volt az igazgatója. Sokat tanultam tőle.

Márti és férje, István, az unokájukkal

Segítettem neki fazekas szemmel bejelentőzni a helyi gyűjteményekben található cseréptárgyakat. Egy kockás fűzetben méretarányosan technikai leírással egész nagy gyűjteményem lett. Akkor kezdtem a babakészítés felé fordulni. Érdekelte a magyar figurális kerámia, de én olyat találtam ki, amit meg lehet mozdítani. A babáim teste textilből van, belül drót vázzal, ami lehetőséget ad mozdulatok beállítására. Fejük, kezük, lábuk kerámiából van és a használati tárgyaik is. A vasi múzeumban rendeztünk egy kiállítást, ahol a cserepeim és a környezetbe állított 12 babám volt kint. A fotótárban látott ruhák, eredeti viseletek alapján varrtam a ruháikat. 1983-ban megkaptam a népi iparművész címet, addigra a XIII. kerületben lett egy bérelt műhelyem, ahol dolgoztam, akkoriban a Népművészeti és Háziipari Szövetkezetben. 1988-ban, amikor Istvánnal összeházasodtunk, már önállóan dolgoztam. Később, amikor a gyermekeink gimnáziumba, egyetemre jártak (2006 körül) nehezebb idők jártak a fazekasságra. **Ezért keresgéltem, hogy mivel tudnám segíteni a családomat. Abban az időben indult a Fásorban a Csipkebokor Óvoda. Ez bizonyosan az Úr válasza volt a kérdéseimre. Végh Tamás elhívott oda.** 2008-ban kezdtem a fásori oviban dolgozni, kilenc évet töltöttem ott. Igazi hivatásként

éltem meg. Ma is nagy öröm látni a régi óvodásaimat, némelyik már egyetemre jár.

- Sokáig pasarétiék voltatok...

- Igen, a Pasaréti gyülekezetbe jártunk a szüleimmel, később a saját családommal is. Ott is konfirmáltam 14 évesen, de akkor még nem volt élő hitem. **Emlékszem Jóó Sándor hangjára, személyiségére,** de ennél többre nem. A konfirmációkor azt az ígét kaptam édesapámtól, hogy „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.*” Neki mély hite volt, ami a nehézségek között megtartotta őt. Az általános iskolában – a szocializmus időszakában – honvédtisztek gyerekeivel jártam, ami kemény időszak volt, nem segítette a hitéletemet. **Cseri Kálmán igehirdetése** viszont megragadtak. Amikor szeretett nagyapám elkerült a lakóhelyéről, nem találta a helyét, elvesztette az életkedvét. Ebben a nehéz időszakban olvastam rendszeresen a Bibliát. Két év múlva édesapám is megbetegedett, három hónap alatt elment. Már nem tudott beszélni, megbénult, mégis csodálatos szellemi kapcsolatban voltam vele, folyamatosan tudtunk kommunikálni, mindent értett, amit mondtunk neki. Elkecseregettem, hogy a sok gyógyszer ellenére nem tud meggyógyulni. Azt mondtam neki, hogy

Isten kezében vagy édesapa! Erre kisimult az arca megnyugodott.

- Amikor meghalt, egy olyan megerősítést kaptam, hogy nem ennyi volt az élet, hanem van tovább! Ebben az időben, 30 éves koromban tértem meg. Megértettem a páli mondatot: „Ellenben azt, ami nekem nyereség volt, kárnak ítélem a Krisztusért. Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őerte kárba veszni hagytam, és szemétnak ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem.” (Fil, 3, 7-8) Mindennek értelme lett utólag, hogy amit nem kaptam meg, miért történt, merre jártam tévúton, mi volt rossz az életemben. Újat kellett kezdenem mindenben.

- Mikor kerültetek a Fasorba?

- Húsz éve jöttünk a Fasorba, legidősebb fiunk, Ádám konfirmációja után. Úgy kezdődött, hogy Márk fiunk a Julianna iskolába járt. Egy asszonytestvérem sokáig hívogatott engem az Anyakörbe, egyszer rászántam ma-

gam és elmentem, ott is maradtam. A gyülekezetben szívesen fogadtak bennünket. Nehézen szakadtunk el Pasarét-től, hiszen minden gyerekünket Cseri Kálmán keresztelte, az esküvőnk is ott volt. Az volt a meg-

egyezésünk, hogy amíg Ádám konfirmál, addig Pasarétre járunk. A vasárnapokon kívül már egyéb alkalmakra, csendeshétre, pároskörbe is eljártunk. **A Fasorban lelki otthonra találtunk. A Fasorban az egész befogadó légkört, a közösségi életet szeretem. Sokféle csoport van, mindenki megtalálhatja a helyét, a gyerekek számára is van istentisztelet és közösség.** Nekem nagyon fontos a vasárnapi istentisztelet. A videós közvetítés – bár hasznos dolog, – de nagy szüksége van az embernek a jelenlétre, a közösséghez tartozásra. Sokakat meg lehet szólítani a gyülekezetben. Fontos, hogy figyeljünk egymásra és azokra, akiket Isten ránk bízott.

- A kézműves talentumodat szolgálatba is állítottad. Ez hogyan történt?

- A szolgálatom úgy kezdődött, hogy Tolnay házaspár felvetette fazekas szakkör ötletét és felajánlotta, hogy megajándékozza a gyülekezetet egy fazekas koronggal. Így indult a fazekas szakkör a toronyszobában, ami utána hosszú évekig működött, később a Julianna iskolában folytatódott. Ezek a szakkörök nem csak az agyagról, a kerámiáról szóltak, hanem mindig volt igei alapjuk. Volt, amikor a teremtést dolgoztuk fel, az ehhez kapcsolódó igékkel kezdtük az alkalmat. Beszéltem nekik arról, hogy mi az agyag, a teremtés anyaga, valójában miből van, és hogyan láthatjuk meg ebben Isten munkáját. A fazekas szakkörön szerettem volna az alkotás örömét is megéreztetni a gyerekekkel. Nyáron a kincskereső táborokba is kijártam Tahiba. Eleinte csak kézművezni mentem az óvodás és kisiskolás gyerekekkel, majd egész hetes szolgálatra is jelentkeztem csoportvezetőnek. Ezek a táborok életem meghatározó élményei voltak. Az Isten szárnya alatti együttlét, az egy nyelven beszélés csodálatos ajándékai voltak. Három éve indítottam a nyári kerámia táborot, elő-

Babaszületés

ször Márkkal és Nórival, tavaly pedig Márk feleségével és Nórival foglalkoztunk a részt vevő gyerekekkel.

- Mire jó a manuális alkotómunka? A mai digitális világban milyen szerepe van ennek?

- Az ember keze alapvetően munkára van teremtve, ami kezd kiveszni a számítógép világában. Szerintem nagy szükség van a kézzel való alkotó munka megismerésére. A munkának becsülete van. Emberi mértékkel mérve semmi sem tökéletes, amit csinálunk, de törekedni kell arra, hogy a tőlünk telhető legjobban csináljuk. Babits Mihály így ír erről Psychoanalysis Christiana c. versében:

*„Hallottunk ájtatos, régi faragókat,
kik mindent egyforma türelemmel róttak,
nem törődve ki mit lát belőle, s mit nem:
tudva, hogy mindent lát alkotójuk az Isten:”*

Ez a munka türelemre tanítja az embert, átélheti, hogy ha valamit rosszul vagy hanyagul készít, az meglátszik a végeredményen az étetéskor, elreped vagy csúnya lesz a máz. Sikerorientált világban élünk. Rengeteg félkész dolgot használhatunk fel, amiből nagyon könnyű gyorsan valami mutatósat csinálni, ami úgy néz ki, mintha jó lenne, de mégsem igazi alkotás. Arra is tanítjuk a gyerekeket, hogy az agyagot nem dobjuk ki a szemébe, az agyag a földből van, amin élünk, a földi élet tanúja. Számítógépen mindent gyorsan tudunk javítani, átírni, kézzel ez lassabban megy. De éppen erre a lassulásra van szükség. **Az egész életet nem tudjuk lelassítani, – de legalább annyi időre, amíg saját magunk elkészítünk egy tárgyat, abban a néhány órában elfeledkezhetünk a gondokról, szabadon járhat az agyunk, imádkozhatunk,**

Kerámiatáborban Márti és lánya, Nóri a gyerekekkel

gondolkozhatunk a gyerekeinkről, Istenről. Ha a nagymama hímez egy terítőt és azt teszi az asztalra, az róla szól. Az unokái jól tudják, hogy az a terítő a nagymamáé, annak lelke van, nem egy pótolható tömegtermék. A magyarságnak olyan gazdag kultúrája van, ami sok más helyen nincs. Különleges a látásmódja a magyar népi kultúrának, rengeteg bölcsesség van benne. Jó lenne ebből valamit átadni.

- Milyen lesz az új alkotókör? Kiket vársz ide?

- Kéthetente lehet egy délutáni alkalom, amelyre mindenkit várunk kortól, nemtől függetlenül. Nincs szükség előképzettségre, csak vállalkozó kedvre és kreativitásra. A résztvevők megismerkedhetnek a manuális alkotómunka lehetőségeivel, különböző kézműves technikákkal. Alkotásainkkal az otthonainkat gazdagíthatjuk, készíthetünk használati és ajándéktárgyakat, gyerekeinknek, unokáinknak, vagy barátainknak örömet okozhatunk vele. Sokféle anyaggal, technikával dolgozhatunk. A saját kézzel készült tárgyat nem lehet megvenni a boltban. Rajta az alkotó keze nyoma, „lelke” van. Ahogy mi is viseljük az „alkotónk” keze nyomát. Ehhez várok alkotó, vezető társakat és az ilyen közösséget formáló tevékenységet kedvelő testvéreket.

Halász Kinga

ELSŐ ÉV AZ IFJÚSÁGI SZOLGÁLATBAN

A jól előkészített változás mellett az ifivezetők csapatáért vagyok nagyon hálás. Azt éreztem az elejétől kezdve, hogy velük nem csak szívesen szolgálok együtt, hanem barátaimként is tudok rájuk tekinteni – mondja Krisztován Márton, aki az ifjúsági szolgálatban eltöltött első évéről mesélt a Fasori Harangszónak.

- Mesélj magadról, honnan jöttél, mikor és hogyan hívott el Isten?

- Gyuláról származom, ahonnan érettségi után kerültem fel Budapestre. A főváros nem volt számomra ismeretlen, hiszen a családom egyik fele itt él, a nagy váltás mégis Isten vezetésének volt köszönhető. A gimnázium első éve után egy országos ifjúsági találkozón, a Csillagponton kaptam Istentől azt a gondolatot, hogy megpróbálhatnám a lelkészi pályát. Tetszett az ötlet, ezért elkezdtem a tanulmányaimban és a szolgálataimban is azt keresni, ami ebben a hivatásban fontos lehet. Kipróbáltam néhány szolgálatot: családomban áhítatokat tartottam, gyülekezetemben pedig az ifimunkát segítettem. Többször megerősítést kaptam Istentől, hogy jó úton járok. A megerősítés egyik forrása az az élmény volt, hogy szerettem Istenről másoknak beszélni. Így amikor végül a budapesti teológiára kerültem, úgy éreztem, a helyemen vagyok. Az egyetem alatt végzett szolgálatok tovább erősítették útválasztásomat.

- Hogy vezetett el Téged a Fasorba? Milyen érzések voltak benned ezzel a feladattal kapcsolatban?

- Klaudiával a pandémia első évében jegyeztük el egymást, és sokat gondolkodtunk, imádkoztunk, hogy közös életünket melyik gyülekezetben kezdjük majd el, és hol szolgáljunk. Először a szakmai gyakorlatunkat kellett teljesíteni – de már abban is megtapasztaltuk, hogy Isten vezet minket, hiszen rengeteget tanulhattunk mentorainktól. Gazdagréti gyakorlatom vége felé keresett meg minket Somogyi Péter, hogy beszéljessünk. Klaudia egyből sejtette, hogy szolgálatról lesz szó, de én még nem tudtam erre lehetőségként sem gondolni. Amikor kiderült, hogy mégis emiatt hívott minket, komolyan át kellett gondoljunk több mindent. Egyszerre éreztünk vágyat, hogy a Fasorban szolgáljunk, ugyanakkor azt is láttuk, hogy ez nagy kihívás. Terveink között nem szerepelt, hogy Budapesten maradjunk az egyetem után. De Isten mindkettőnkét nagyon megragadott egy igével (Jel 3,8), ami miatt végül rá tudtok bízni magunkat. Sok örömünk van azóta is a gyülekezeti közösségben.

- Hogyan élted meg az első találkozást az ifis közösséggel, milyen volt az első benyomás, hogyan fogadtak Benneteket?

- A fasori ifisekkel az első találkozásunk nagyon meglepett, mert sokan járnak a közösségbe – korábban nem jártam ekkora ifis csoportban. A gyulai anyaggyülekezetemben nemigen volt korosztályomnak megfelelő ifi – inkább fiatalabbak vagy idősebbek számára voltak csoportok. Én mindkettőben részt vettem, de kortársaimmal csak ritkán találkoztam. A gyülekezeti gyakorlatom alatt már közelebb kerültem az ifis közösségekhez, amiből sokat tanultam. Legelőször egy beszélgetésre hívtak minket Klaudiával,

Krisztován Marci egy éve vezeti ifjúsági közösségünket

hogy meséljünk magunkról. Akkor még keveset ismerhettem meg az ifisekből. Szolgálatom megkezdésekor azonban hamar megtapasztaltam, hogy mennyire segítőkészek, nyitottak felém. Mindez sokat segített abban, hogy kapcsolódjam hozzájuk.

- Milyen volt beilleszkedni és átvenni az ifi vezetését? Voltak nehézségek, bizonytalanságok? Hogy vezetett/vezet ma Isten ebben a szolgálatban?

- Istennek hála, az elődöm, Édes Gábor nagyon egészséges módon készítette elő a vezetőváltást. Engem is felkészített, és az ifiket is. A jól előkészített változás mellett az ifivezetők csapataért vagyok nagyon hálás. Azt éreztem az elejétől kezdve, hogy velük nem csak szívesen szolgálok együtt, hanem barátaimként is tudok rájuk tekinteni. Számomra ez nagyon fontos, amikor közös ügyért való munkálkodásról van szó. Az ifisekkel való kapcsolat kialakulása pedig időigényes. Sok időbe telik, míg mindenkivel legalább egyszer beszélek személyesen – hiszen olyan sokan tartoznak a közösséghez. Számomra fontos volt az is, hogy azokat is próbáljam megismerni, akik már kinőttek az ifi korosztályából. Igazi áttörésként éltem meg a tavaly nyári ifitáborunkat. Egy hétig lehettünk együtt az ifisekkel, és a végére már én is teljesen otthon éreztem magam közöttük.

- Milyennek érzed most a szolgálatot, milyennek látod az ifi közösséget? Vannak az ifivel kapcsolatban elképzeléseid, céljaid, esetleg van olyan dolog, amiben előrébb szeretnéid vinni a közösséget?

- Az elmúlt egy évben sokat tanulhattam az ifjú-sági szolgálatról – de még érzem, hogy nagyon az elején vagyok. Ezért igyekszem megragadni minden lehetőséget, hogy képezzem magam ezen a területen, keressek új formákat, ötleteket, amik segíthetik a kapcsolódást. A gyülekezeti szolgálatom mellett tagja vagyok a Soli Deo Gloria

Református Diákmozgalom Elnökségének is. Az SDG-ben való önkénteskedés meghatározta az egyetemi éveimet is. A Faszorban tapasztaltakat tudom alkalmazni az SDG-ben, és fordítva. Az ifivel kapcsolatban továbbra is a legfontosabbnak azt tartom, hogy mélyüljenek a kapcsolatok, és épüljön a bizalom. Emellett azt látom, hogy nagy szükség lenne annak újragondolására, amit így nevezünk: „ifis életpálya modell”. Ez gyakorlatilag annak a kérdésköre, hogyan kerül be egy fiatal az ifibe, és meddig/milyen formában maradjon abban, hogyan tud mindig neki megfelelő csoportot találni. Könnyű lenne csak életkor alapján meghatározni ezeket a határvonalakat, de természetesen ez ennél összetettebb. Az ifis életpálya modell részeként azon kezdtünk dolgozni, hogy például a konfirmandusoknak több kapcsolópontja legyen az ifisekhez. Nagy öröm volt például, hogy Krisztina régi vágya megvalósulhatott 2023. februárjában, és meghívhattuk az elmúlt hét év fiatal konfirmáltjait. Reméljük a következő években konfirmálók is megtalálhatják a helyüket közöttünk. Szintén szeretném segíteni a következő korosztály csoportját, a Fialtal Felnőttek Körét. Az újévi istentiszteleten egy vágy fogalmazódott meg bennem: szeretném azt keresni, és arra összpontosítani, ami örök. Úgy gondolom, hogy az emberek szolgálatában lehet ezt leginkább megtalálni.

Nagy Réka

A FASORI HARANGSZÓ JÓ ILLATA

Köszönet és hála

Elköszön a laptól, gyülekezetünk újságjától, a Fasori Harangszó eddigi tördelőszerkesztője, Kovács György. A húsvéti szám megjelenése még az ő keze munkáját dicséri, ám szeretnénk mihamarabb megtalálni az utódját, aki csakúgy, mint Ő, Isten iránti hálából vállalja a Fasori Harangszó tördelését, nyomdai előkészítését a jövőben.

Nagy ajándék volt számunkra, hogy Gyuri nemcsak a lap cikkeit „öntötte formába” – neki volt köszönhető, hogy a sok értékes írás és fotó „újsággá állt össze” –, de emellett 2017 nyara óta vállalta 1500-1600 példányszámban a megjelenítés teljes nyomdai költségét is. Mindannyian gyönyörködhettünk és lelkileg épülhettünk az igazán gazdag tartalmú Fasori Harangszó olvasása által.

Gyuri mindezt az Úr iránti hálából végezte.

Annyi mindenben tapasztalta az Isten kegyelmét és segítségét, hogy úgy akarta mindezt megköszönni Neki, hogy a Harangszó tördelését és kiadását elvállalta.

Saját szavaival így írt erről egy személyes valomásban: „**Nagyon hálás vagyok a támogatásokért életem talán legsötétebb, legnehezebb időszakában, és a lehetőségért, hogy legalább morzsákban, a magam egyszerű módján meghálálhattam Isten megtartó szeretetét! Örömmel vettem részt a „Terv” ezen parányi részében eddig.**”

Most azonban a cégében, magánéletében olyan dolgokra kell koncentrálnia, amely miatt nem tudja tovább vállalni ezt a szolgálatot.

Ez úton is köszönjük Gyurinak a segítségét, mindazt az odaadást és alázatot, amellyel éveken át végezte a Harangszó nyomdai előkészítését.

Hogyan tovább?

Urunk vezetését kérjük. Hisszük, Ő indít arra bennünket, hogy a Testvérek segítségét kérjük, gondolkodjunk együtt arról, miként történjen

a jövőben a Harangszó megjelenítése.

Áprilistól nincs, aki a tördelés szolgálatát vállalja. Az őszi számtól nincs, aki a kiadás költségeit állja. A finanszírozás egyébként korábban a gyülekezet költségvetéséből történt.

A jövőben létrehozhatnánk egy alapot, amelybe ki-ki anyagi lehetőségei szerint fizet be havonta egy fix összeget.

Ha valamennyi nyilvántartott egyháztag akárcsak havi 500-1000 forintot juttatna a Harangszó finanszírozására, az már bőven biztosítaná a lap megjelenését, sőt tartalék is képződne.

Hálás szívvel köszönjük, ha valaki Isten indítására beáll a tördelő-szerkesztői szolgálatba. S ugyanígy hálás szívvel köszönünk minden adományt, amely gyülekezetünk újságjának megjelenítésére érkezik.

Gondolkozzunk és imádkozzunk vezetésért közösen, hogy továbbra is gazdag lelki áldásokban legyen részünk a Fasori Harangszó által, s ne kelljen megritkítani anyagi és technikai okok miatt a lap megjelenítését!

A Fasori Harangszó egyébként **1932-ben jelent meg először Szabó Imre esperes-lelkipásztor ösztönzésére**, s 1948-ig rendszeresen hírt adott gyülekezetünk életéről. A rendszerváltás után **Somogyi Péter elnök-lelkész kezdeményezésére és iránymutatásával 1997-ben éledt újjá**, s ezzel az Igével indult újtára az új évfolyam: „*Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.*” (Zsid 13,8)

Devich Márton gyülekezetünk főgondnoka így emlékezett vissza az első évekre a lap újkori történetének 20. évfordulóján megjelent írásában: „*Jómagam megtérésem után, fiatal újságíróként kaptam elhívást a „harangozói” szolgálatra, és több mint 10 éven keresztül lehettem a lap felelős szerkesztője, 2002 tavaszától 2013 nyaráig. Örvendezünk, mert a mai szerkesztők-szolgálók is bizonyára boldog „harangozók”, és ma is élvezhetjük, érezhetjük a Fasori Harangszó jó illatát, nemcsak a papírét, hanem annak lelki illatát is!*”

CSILLAPÍTANDÓ FÁJDALOM?

Egy novemberi éjszaka arra ébredtem, hogy rettentően fáj a gyomrom. Mivel családi örökségként nekem is sok a gyomorsavam, rendszeresen szedek rá gyógyszert, erre gyanakodtam. Egy idő után elmúlt. Néhány nap múlva azonban újra kezdődött, ekkor már az ügyeleten kötöttem ki, és „csak egy lónak is” elegendő fájdalomcsillapító tudta elmulasztani a nyomást. Nagyjából így folytatódott ez heteken keresztül, közben mindenféle kivizsgálásokon estem át (gyomortükrözés, stb.), de nem találtak semmi komoly betegséget.

Ennek egyrészt örültem, másrészt a fájdalmak tovább folytatódtak, aminek esetleges pszichés eredete sem nyugtatott meg különösebben. Így érkeztünk el a karácsony előtti napokig. Ekkor végzős gimnáziumi osztályunk volt hozzánk hivatalos egész délelőttre – itt ajándékoztunk, ettünk-ittunk, beszélgettünk. A fájdalom azonban aznap nem éjszaka, hanem délelőtt kopogtatott. Hullámokban tört rám, olyan erővel, mint korábban soha. Sokszor elöntött a hideg veríték, ki kellett mennem a szobából. Nehéz helyzet volt, mert nem akartam hazaküldeni az osztályt, másrészt egy-egy ilyen rosszullet alkalmával úgy éreztem, nem bírom tovább. Végül feleségem felhívta az ügyeletet, akik azt mondták, azonnal mentőt kell hívni. A karácsonyozás így félbeszakadt.

A mentő a sürgősségre vitt be, ahol ez a fájdalom kissé „relativizálódott”. Jobb pillanataimban körül tudtam nézni és láttam nálam sokkal inkább szenvedő sorstársaimat. Mindannyian „ugyanazon a futószalagon ültünk”, egymás után estünk át a protokoll-vizsgálaton, majd ezek tükrében döntöttek a sorsunkról. Ez idő alatt infúzióval a kezemben ültem egy folyosón nekem nagyon hosszúnak tűnő órákon át, mert közben komoly betegségek nevei repkedtek a fejem felett.

A nap végére, úgy estefelé megérkezett az orvos a zárójelentéssel: ismét nem találtak semmit, nem látják indokoltnak, hogy kórházba szállítsanak, itt azonban nem maradhatok, menjek szépen haza. Hirtelen elbizonytalanodtam: egy abszurd drámában játszom-e, vagy a saját életem egyik (akkor úgy tűnt, inkább mellék-) szereplője vagyok? A gyomrom rettenetesen fáj, a fájdalomcsillapítók sem hatottak. Elképzeltem: most akkor hazamegyek vagy esetleg egyenesen az ügyeletre egy újabb gyógyszerért? Ha nem jutok el a házig, útközben megint kihívom a mentőket?

Minden esetre valahogy hazaértem, feleségem áldozatkészen lemondott a céges karácsonyi buliról miattam, noha sokat ő sem tudott tenni – tehetetlenek voltunk. A fájdalmak idején kevésbé, de közben azért valamennyire meg tudtam szólítani Istent. Egyelőre azonban úgy tűnt, ő nem szeretné, hogy ez az állapot megváltozzon. És akkor történt valami, ami miatt ezt az egész írást elkezdtem – erről szeretnék most beszélni. A történet végét pedig ezután fogom elárulni.

Van úgy, hogy hivatalosan nem keresztény szerzők könyvei is olyan üzeneteket hordoznak, mintha hitben írták volna őket. Hiszem, hogy Isten a világban rengeteg rejtett úton munkálkodik és ez is pont ilyen. Byung-Chul Han koreai származású, de Európában élő filozófus könyveit nagyon szeretem, a Csillapító társadalom című művét a történetünk előtt nem sokkal kezdtem el olvasni. Ami most következ-

zik, az olyasmi, mint egy könyvajánló, vagy ismertető, de ennek ebben a történetben fontos szerepe van, ugyanis innen értettem meg, mi történik velem. A könyv gondolataihoz fűzöm a sajtóimat is.

A szerző társadalmunkat „fájdalomfóbiásnak” nevezi. Rettegünk a fájdalomtól, egyrészt nem tudunk vele mit kezdeni, másrészt semmi értelmét nem látjuk. A fájdalom a rossz, ami ok nélkül csak „van”, történik velünk, minél gyorsabban ki kell hát söpörni az életünkől. Főleg azért, hogy még nagyobb hatékonysággal tudjunk teljesíteni mindennapi taposómalunkban – ebben hogyan engedhetnék meg magunknak, hogy valami fájjon? Kizsigerejük magunkat, a kiegészig dolgozunk, miközben egész rendszerek épülnek fel arra, hogy a fájdalmat távol tartsák tőlünk. Eszembe jutott tanárként erről, hogy milyen sok oldalról jön velünk ez szembe: tanuljunk meg úgy gitározni, hogy ne kelljen hozzá az elméletet megtanulni, mert az „fáj”. Applikációk ígérik, hogy szinte észrevétlenül, erőfeszítés nélkül tanítják meg a nehezen lefogható akkordokat is. Nyelvtanuló programok hirdetik, hogy a nyelvtan elsajátítása nélkül is megtanulhatjuk az adott nyelvet. Pszichológusok hirdetik a „fájdalommentes válás” terápiáját és lehetne még folytatni a sort. S rájöttem: én is ebben vagyok. Sokszor megyek be a munkahelyemre inkább félig-meddig betegen, csak le ne maradjunk, pótolhatatlanságomba vetett illúzióm miatt, és mert azt hiszem: attól leszek jobb ember, ha mindent megcsinálok. De tudjuk: ez hitelenség, fel kell ismerni.

A szerző arról is ír, hogy ez a társadalom igyekszik száműzni minden negativitást, köztük a fájdalmat is. Mindent fogadjunk el és be, szelidítsünk meg, tegyük magunkkal kompatibilissé, nehogy szembesüljünk, illetve találkozzunk a *tőlünk egészen különbözővel, egészen mással*. Mintha egy ember lerombolná a saját immunrendszerét, hogy mindent befogadhasson, integrálhasson, mert fél attól, hogy

valami „más” is történhet az életével. Csakhogy ez is telítettséghez, kiegészéshez vezet. Másrészt, ha száműzünk mindent, ami úgymond negatív, akkor mindig ugyanabban a patakban fogunk csak lépkedni. Nem fejlődünk, nem változunk, mert nem találkozunk csak ugyanazzal. A fájdalomhoz ez úgy kapcsolódik, hogy ha egy állandóan kellemes állapotban vagyunk, amiből nincs, ami kibillentsen, akkor nincs semmi rálátásunk magunkra. Kellemesen végigéljük az életünket úgy, hogy közben minden klappol, de igazából semmi nem történt.

A fájdalom azonban töréspont, repedés, amin keresztül beáramolhat az életünkbe valami egészen más: én itt Istenre gondolok. Ha abban az illúzióban vagyunk, hogy az életünk teljesen rendben van, úgy hisszük, nincs szükségünk Istenre. Isten tényleg „egészen más”, ő maga a menny, a másik világ, akinek valahogyan be kell törnie az életünkbe. És sokszor ez bizony a fájdalomon keresztül lehetséges. C. S. Lewis írja A fájdalom című könyvében: „Isten suttog hozzánk az örömeinkben, szól hozzánk a lelki ismeretünkben, de kiált hozzánk a fájdalomban; ezen a hangszórón keresztül rázza fel a süket világot.” A fájdalom tehát lehet egy rés a saját rendszerünkön, amin keresztül Isten szeretete eljuthat hozzánk.

Byung-Chul Han arról is beszél, hogy a fájdalom értelmetlensége az, ami a mai világban leginkább elviselhetetlen. „Nincs értelme a fájdalomnak” – ez majdnem olyan tragikus kijelentés, mint az, hogy „Isten halott”. A fájdalomnak csak úgy lehet értelme, ha van egy elbeszélés, egy *történet*, amelybe a mi fájdalmunk beilleszthető, onnan értelmezhető. S milyen jó, hogy nekünk van egy ilyen történetünk, vagy egy elbeszélésünk, egy beszélgetésünk, amely Krisztusról szól és amiről a Biblia lapjain keresztül olvashatunk.

Ebben a történetben Jézus kiteszi magát a fájdalomnak. Tudja, hogy a sérülékenysége, sebezhetősége az egyetlen út hozzánk. Tudja,

hogyan a kapcsolathoz bizony fájdalom is kell, mert ahol nem tesszük ki magunkat annak, hogy a másik megsebezzen, ott nem is léptünk még igazán kapcsolatba a másikkal. Ha érinthetetlenek vagyunk, együtt érezni sem tudunk. Jézus halálos szeretete azonban a fájdalomnak teljes *kitettség*, annak elfogadása, hogy itt, a mi világunkban csak ennek árán születhet meg valami *egészen más* és új. A mi fájdalmunk csatorna, hogy ezt ne csak megértsük, hanem be is engedjük – ez a *mi* történetünk is egyben. Ahogy az említett könyvben C. S. Lewis írja: csak akkor adjuk meg magunkat Istennek, amikor a hajó már elsüllyed alattunk, csak akkor ajánljuk fel neki, amink van, amikor már úgy érezzük, nem érdemes tovább megtartani. Isten azonban így, ezt a „hálátlan” szerepet is vállalva keres minket.

A könyvben persze még nagyon sok mindentről szó esik, de inkább visszatérek az én történetemhez. Mindezeket ott félig-meddig felfogva, imádkozva arra jutottam: az én egyetlen feladatomban most nem fájdalomcsillapítókat keresni, nem újabb vizsgálatokat kérni, hanem szenvedni. Nincs most más számomra, csak ez a makacs, a fizikai szinten ok nélküli, de

a fentebbiek tükrében korántsem értelmetlen fájdalom, amit most meg kell tanulnom elszenvedni így karácsony előtt. Így beburkolóztam a takaróba, amennyire tudtam, lefeküdtem és néha ébren, néha félálomban *boldogan szenvedtem* egészen hajnalig, amikor a fájdalom egyszerre elmúlt.

Másnap reggel kinyitottam az egyik végzős diáktól kapott ajándékomat. Hangjegy, gitár, violinkulcs alakú mézeskalácsok voltak benne egy szép dobozban és egy könyv, kísérőlevéllel, hogy ez nekem biztosan tetszene: Byung-Chul Han: Csillapító társadalom című könyve.

Tézli Péter

SORS ÉS KÜLDETÉS

Alig vannak szavak, amelyek a címben szereplőkhöz hasonlóan, egymás mellett és külön-külön is, oly gyakran előfordulnak az életről, életvezetésről szóló internetes írásokban. Felszínes, okoskodó tanácsokban nincs hiány. A legtöbbször középpontjában maga az ember áll: szedje össze magát, bátran alakítsa a sorsát, vegyen igénybe mindenféle pszichikai és okkult praktikákat. Konkrét ajánlatokat is kap az érdeklődő némi fizetségért cserébe. Sokkal kevesebb olyat találni, ahol nem az ember áll a középpontban: hogy a **sorsát**, amelyet teremtett lényként, személyre sza-

bottan Istentől kapott, miként teheti **küldetésé, Isten szerint jól** beteljesítve az életét. Hogy magát Istenre bízva, vele szüntelen kapcsolatban bárhogyan is alakul az élete, napjaiban több az öröm, az igazi boldogság.

És akkor kérdezem:

Szoktál-e így imádkozni?

Uram, bármit is tartogat számomra a jövő, tartsd meg, és növeld bennem a hála érzését!

Széplaki György

GYERMEKMISSZIÓ

Kedves Olvasó Testvérünk!

A fasori gyülekezet gyermekmissziójának egyik fontos területe a hittanoktatás, ami által jelenleg körülbelül 300 gyermekkel foglalkozhatunk és hirdethetjük nekik az evangéliumot. Ebben a rovatban a hitoktatás szolgálati területe kap nagyobb hangsúlyt.

Először gyülekezetünk hitoktatói szemszögből kaphatnak betekintést munkájukba. Majd a januárban meghirdetett hittanos rajzpályázat eredményéről is olvashatnak, amelyet általános iskolás tanítványaink között hirdettünk meg.

Hálaadással tekintünk vissza az adventi és karácsonyi időszakra, amikor együtt készülhettünk az ünnepre. November 26-án adventi családi délutánon éneklés, áhítat után adventi

koszorút és karácsonyfadíszeket készítették gyermekek és szüleik közösen. Tartalmas, áldott beszélgetések is alakultak a családok között. December 18-án pedig a karácsonyi gyülekezeti napon az istentisztelet keretében megajándékozhattunk a gyermekeket. Uzsonnás dobozt kaptak, amin feliratként egy bibliai ige emlékezteti őket falatozás közben, amit Jézus mondott magáról: „Én vagyok az élet kenyere.” (Jn 6:35) Reméljük, testi-lelki táplálékukat egész évben Jézustól fogadják majd el és Neki adnak hálát érte. A gyülekezeti nap délutánján csapatjátékban és kézműveskedésben lehetünk együtt a gyermekekkel. Hálásan köszönjük a gyülekezet adományait és a szolgálatra oda-szánt életeket!

Krisztován Klaudia

HÓSZIVECSKÉK

Hittanórákról őszintén

„Egy első osztályos kislánynak tanítottam a Biblia felosztását. Ószövegség helyett Hószivecskét értett. Nagyon meglepődött, hogy milyen részei vannak a Szentírásnak” – mesélte Krisztován Klaudia nevetve. Vele és a többi VI., VII. kerületi iskolákban és óvodákban tanító hittan-oktatóval – Gőczi Enikővel, Magai Margittal, Krisztován Mártonnal, Pál Beátával, Szekeres Ágnes-sel és Tarcsa Edittel – beszélgettünk.

A legtöbb gyerek nagy terveket sző az életre, velünk sem volt ez másként. Van közöttünk „majdnem-csillagász”, „majdnem-világutazó” és „majdnem-rajztanár”. De van közöttünk végzett ápolónő, könyvtáros és fodrász. Hallgatva egymás történeteit, jókat kacagunk vagy összekacsintunk, lám, honnan indultunk.

Igen, ilyen az élet és így terelget Isten. Végül mindnyájan meghallottuk a hívást és hittan-oktatók, vallástanárok és lelkészek lettünk. De mi vonz ennyire a hitoktatásban?

„Inkább az a kérdés – szólal meg Tarcsa Edit –, hogy mi visz? **Az Isten szeretete, mert mindnyájan érezzük, hogy a helyünkön vagyunk.** Így tudjuk azt a gyereket is szeretni, aki folyton feszegeti a határokat. Mi is voltunk ilyenek.” Szeretjük, hogy van lehetőségünk a gyerekek lelkével foglalkozni. Meghallgatni őket, bátorítani vagy egy nehéz helyzetben támogatást nyújtani nekik. Örülünk, ha megtisztelnek a bizalmukkal és azt érzik, hogy hittanórán lehet őszintének lenni. Óvodás kortól kezdve érettségig kísérjük őket.

„Nagy terület, ami sok rugalmasságot és kreativitást igényel – fogalmaz Gőczi

Enikő –, de a sokféleségben, ami állandó, hogy szeretem ezt a munkát”.

Hamar a készülésre terelődik a szó. Beszélgetünk az evangelizálásról, arról, hogy a szülők sokszor az erkölcsi útmutatásért vagy hagyományból választják a hittant gyermeküknek. Persze, sokan vannak, akik hitbéli meggyőződésből küldik hozzánk őket.

„Készüléskor a legelső Isten Igéje – hangsúlyozza Szekeres Ági –, hogy aznap, az adott órára, az adott gyerekek mi az Ő üzenete.” Mi ezt tudjuk tolmácsolni. Az évek alatt összegyűlt már sok-sok anyagunk, amit tudunk a gyermekek érdeklődése szerint alakítani.

„Én igyekszem személyessé tenni az órákat, az életből, saját tapasztalataimból meríteni – meséli Magai Margitka.”

– Persze a tankönyveket és munkafüzeteket is használjuk, ha lehet, bár a rendelkezésre álló helyiségek felszereltsége igen változatos, ezért inkább a hátizsákunkban visszük a „tantermet”. Sok-sok eszköz mellett mindnyájan szeretünk játszani. Egy jól megválasztott játék személyessé tud tenni egy két-három-ezer éves történetet, hisz a bibliai szereplők is ugyanazokkal a gondokkal küzdöttek, mint mi. A kamasz Dávidnak is felnőtté kellett válnia Góliát előtt, vagy Sámsonnak is meg kellett küzdenie az elvárásokkal.

„Egy nyolcadikos fiúval beszélgettem egyszer az emberségről. Azt mondta,

hogy az embert a hibái teszik emberré és az embertelenség az, ha valakinek nincs fájdalomérzete – emlékezik Krisztován Marci. Hozzáteszi –, nagyon bölcs gondolat egy ilyen fiatalembertől. Sok élethelyzettel találkozunk, több olyan gyermeket tanítunk, aki valamilyen tanulási vagy viselkedési zavarral küzd. Mi is érezzük, hogy az a diák, aki valahogy tartja magát matekórán, kienged mindent hittanórán. Erre külön készülni kell.

Emellett sok tanítványunk él gondokkal, nehézségekkel terhelt családban és így igyekeznek teljesíteni az iskolában, hol jól, hol rosszul. Sokan keresnek maguknak valamit, amivel levezethetik a feszültséget, de ez nem mindig a javukat szolgálja. Reménységünk, hogy ezekhez a gyerekekhez is oda tudunk fordulni, bátorítva őket, hogy a hittanórán lehetnek önmaguk. **„Sok az elvárás – jegyzi meg Pál Bea –, amivel mi felnőttek is nehezen boldogulunk, nem hogy egy gyerek. Sokfélék vagyunk és ezt tiszteletben tartjuk.”** Egy közösség vagyunk „kicsiben”, s milyen jó, hogy tudunk egy nagyobb felé mutatni. A gyülekezet épp erről szól, ahol barátságok szülehetnek, sőt annál is több. Szeretnénk ebbe bevonni a diákjainkat, ezért is szervezünk számukra külön alkalmakat, programokat. Fontos számunkra, hogy a családokat megismerjük, és ők is bennünket! Minden ilyen találkozásnak örülünk és nagyon várjuk.

Lejegyezte: Pál Beáta

TÁJÉKOZTATÁS A HITTAN OKTATÁSRA JELENTKEZÉSRŐL

Szeretnénk ezúton is megosztani a Kedves Szülőkkel, hogy ha gyermekét szeretné református hittanórára beírtni, május 20-ig jelezheti írásban az iskola felé. Ha az Ön gyermeke idén kezdi az iskolát, akkor a beiratkozáskor írásos formában tud jelentkezni (a szándéknyilatkozatot az iskolától kérheti). A jelentkezésnek nincs semmilyen előfeltétele! **Szeretettel várunk minden gyermeket!**

További információt gyülekezetünk református hit- és erkölcsstan oktatásáról a fisor.hu oldalon a „Gyülekezeti élet” fül alatt talál, de a QR kód leolvasásával is könnyen elérhet.

HITTANOS RAJZPÁLYÁZAT

Hittanos rajzpályázatot hirdettünk VI. és VII. kerületi református általános iskolás hittanosok között. A pályázat témája Isten háza volt. A gyermekek szabadon értelmezheték, mit is jelent számukra, így aztán szebbnél szebb alkotások készültek különféle templomokról; a betlehemi istállóról, mint Jézus első földi „otthonáról”; a teremtet világról; vagy éppen a mennyországról. Gratulálunk a majdnem száz résztvevőnek a szorgalmas munkáért! Íme az eredmény a beérkezett kilencvennyolc alkotásból!

Krisztován Klaudia

*Borbély-
Pecze
Janna
2. osztály*

Balogh Vanessza 5. osztály

1-2. oszt. korcsoportban:

1. helyezett: **Borbély-Pecze Janna (2.o.)**
2. helyezett: Balogh Mirella Szimonetta (1.o.)
3. helyezett: Lőrinczi Dávid (1.o.)

5-6. oszt. korcsoportban:

1. helyezett: **Balogh Vanessza (5.o.)**
2. helyezett: Szabó Lia (6.o.)
3. helyezett: Hilzinger Hanna Lina (6.o.)

Huszár Zsófi 8. osztály

Zhang Yixin 3. osztály

3-4. oszt. korcsoportban:

1. helyezett: **Zhang Jixin (3.o.)**
 2. helyezett: Balogh Brendon Dániel (4.o.)
 3. helyezett: Deák Lícia Diána (4.o.)
- Különdíjat kapott: Danó Barbara Napsugár és Miklós Tamás (4.o.)

7-8. oszt. korcsoportban:

1. helyezett: **Huszár Zsófi (8.o.)**
 2. helyezett: Enyedi Zselyke (7.o.)
 3. helyezett: Cserta Dia (7.o.)
- Különdíjat kapott: Kovács Jáde Erzsébet (7.o.), Huszár Anna (8.o.)

FASORI CSENGETTYŰSZÓ

Kedves Gyerekek!

A húsvéti történethez kapcsolódó feladványokat és verset találsz ezen az oldalon. Képzeld, három Evangéliumból is olvashatunk a Húsvét ünnepének lényegéről: Jézus Krisztus halála után harmadnapon győzelmesen feltámadt! Ha kíváncsi lettél, ez mit is jelent, el is olvashatod az említett Evangéliumokból: Mt 28, Mk 16., Lk 24. Vagy kérdezz meg egy felnőttet, hogy neki mit jelent Jézus feltámadása?

Klaudia néni

Túrmezei Erzsébet: Feltámadt!

Egy édes titkom van nekem.
Fénnyel betölti életem,
mosolyra nyitja számát:
a Megváltó feltámadt!

Nem, nem maradt a sír ölén.
Ujjongok az örömtől én,
hisz nem vagyok már árva.
Nincs többé sírba zárva.

Velem van nappal, éjjelen.
Mindig velem, mindig velem.
Az úton Ő vezérel
oltalmazó kezével.

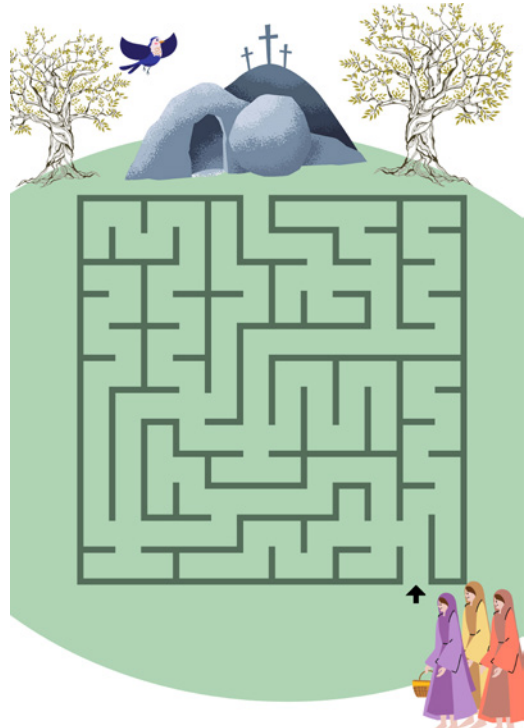
Virágok, illatozzatok!
Húsvéti, tiszta fény ragyog
elűzve minden árnyat:
a Megváltó feltámadt!

*Segíts eljutni az asszonyoknak a sírbarlanghoz!
Ők még nem sejtik, hogy Jézus feltámadt,
ezért a sír üresen áll!*

T	S	J	A	S	R	S	S	H
A	R	É	S	A	G	Í	D	Ú
B	E	Z	V	D	Ü	R	E	S
C	G	U	S	F	L	B	I	V
D	G	S	M	A	D	T	V	É
F	E	L	T	Á	M	A	D	T
E	L	I	B	F	U	T	Z	E
T	D	D	O	G	R	A	G	Z
A	S	S	Z	O	N	Y	O	K

húsvét, feltámadt, fut, üres, sír, asszonyok, reggel, Jézus

Keresd meg azt a nyolc szót, ami elrejtőzött a szókeresőben! Vajon hogyan kapcsolódnak a húsvéti történethez? Beszéld meg valakivel!

„AZ ÉN KÁTÉM IS!”

Hitvallási irataink hasznáról

E sorozat írására az a célkitűzés készített, hogy hitvallásos irataink egyik gyöngyszemének, a Heidelbergi Kátének történetéről és szerepéről adjon áttekintést, majd nyújtson segítséget a Káté folyamatos tanulmányozásához. Hitvallásunk 52 Úrnapjára történő tagolása jó keretet és lehetőséget kínál mindehhez. A részletesebb tagolás mellőzésével ugyan, de bibliai, irodalmi valamint életből vett példák segítségével hozzájárulhat e cikksorozat a hitvallási szövegek értelmezéséhez.

Legutóbb a Heidelbergi Káté harmadik részével, a háládatossággal kezdtünk foglalkozni, és indítottuk el a tíz Ige egyenkénti tanulmányozását. Ennek nyomán olykor felvetődik a kérdés: gátol vagy véd a Tízparancsolat... Szigeti Jenő a válaszkérésben Jézusra mutat, aki – szerinte – a Tízparancsolat reformátora volt. A reformátornak nem az a dolga, hogy a régit, az eredetit elvesse, hanem hogy megújítsa, Isten eredeti teremtői szándékát visszaállítsa, hogy a törvény ne teher legyen, hanem szárny; ne gát, hanem védelem. Ő azért jött – magyarázza a professzor –, hogy a törvényeskedés rabságából kiszabadítsa életünk erkölcsi tervrajzát, és Isten örök törvényét ismét nagygyá és dicsőségessé tegye. Helyénvaló erről a két kőtábla egészére nézve szólni, de leginkább most, amikor az életvédelem parancsa után az életszentség és a házaselet tisztaságának védelme a Káté témája. Így olvassuk el a 41. úrnapja kérdéseit és feleleteit!

Hetedik parancsolat:
Ne paráználkodj!

Mit akar Isten a hetedik parancsolatban?

Azt, hogy a paráznaságot mi is szívből gyűlöljük, mivel Isten megátkozta azt, és hogy tiszta és fegyelmezett életet éljünk akár a szent házasságban, akár azon kívül.

Csak házasságtörést és más hasonló gyalázatot tilt Isten ebben a parancsolatban?

Mivel testiünk és lelkiünk a Szentlélek temploma, Isten azt akarja, hogy mindkettőt tisztán és szentül őrizzük meg. Ezért megtilt minden parázna cselekedetet, viselkedést, beszédet, gondolatot, vágyat és mindent, ami erre ingerelhetne.

A hetedik parancsolat magyarázatát Ravasz László egy hozzá közel álló történettel vezette be. Egyik barátja játszott a kisfiával öreg házuk emeletén. Éppen annál az ablaknál nem volt rács. Gyönyörködhetek az előttük kitaruló élet szépséges és változatos képeiben. Egyszer csak a gyermek megrugaszkodott, és kivetette magát az apai kézből, és lezuhant az utca kövezetére. Szörnyethalt. Az apa többé sohasem volt ép ember. Fáradtan, tétován vánszorgott át az életen. Néha utánakapott valaminek, s aztán síró hangon kérdezte: miért nincs rács az ablakon... Isten rácsot tett arra az ablakra, amelyik az életöröm kertjére néz, hogy ki ne ejtsük rajta a boldogságot. Ez a rács a hetedik parancsolat: Ne paráználkodj!

A parázna régi magyar szó, a házasságtörő, züllött életű, a nemi erkölcsöt semmibe vevő ember jelzője. Szélsőséges vélemények szerint már a szexuális érzés is bűn, de tudjuk, hogy a nemiség is Isten ajándéka, Ő férfivá és nővé formálta az embert; az Énekek éneke pedig

azt mondja a szerelemről: „*Úgy lobog, mint az Úrnak lángja*” (8,6). Nem az ajándékban van a hiba, hanem az ajándékkal való visszaélésben. Egy másik szélsőség a nemiség gátlástalan kiélése, az erkölcsi szabadosság. A kettő között van a keskeny út, az önfegyelem, a hűség. József Potifár házában hűséges maradt az Úrhoz akkor is, amikor emiatt megszegyenítést, börtönbüntetést kellett elszenvednie az igazságtalan rágalom következményeként: „*Hogyan követhetném el ezt a nagy gonosztságot, vétközve az Isten ellen?*” (1Mózes 39,9). Ha Isten hűségével vesz körül, és magát nekem adja, vajon adhatom-e akkor az életemet másnak, mint neki? És adhatom-e életemet, testemet-lelkemet másnak, mint annak, akit Isten mellém adott? Nem jó az embernek egyedül lenni, ezért Isten segítőtársat szerzett neki, hogy élete ebben a közösségben kibontakozzon. Szathmáry Sándor a Biblia alapján azt mondja, hogy testem a másiké, akivel szövetségben élek. Nem ura sem a férj, sem a feleség a maga testének, hanem a másik ura annak. Így egymáshoz igazodva, egymásra figyelve élünk, és ebben a lelki élet, a házaset, a szexuális élet egész köre beletartozik. Egyházunk védi az ember tisztaságát, mert ez a szövetségre épül fel. Manapság egyre érezzük, hogy ez a kérdés egyúttal nemzeti kérdés is. Figyeljünk, mert a házasság és a család kuszasága, zavara az egész nemzetet veszedelembé sodorhatja! Tényekbe ütközünk: a paráznaság bünt termel. Gondoljuk el, mennyi hazugságot és képmutatást termel a titkolt szerelem – ha bűnös. Ebből a hazugság- és képmutatás-halmazból él a világirodalom megannyi alkotója. A paráznaság tenyésztette ki a legnagyobb intézményes büntelepét, a prostitúciót – felmérhetetlen áldozatával, a lelkekben felhalmozott gyűlölettel, a féltékenységgel, a csalódással, a vetélytársi küzdelemmel. Ravasz László ide sorolja a gyermekszívek mindazon bánatát, amelyet elvált szülők okoztak. De megmutatja az érem másik oldalát is: az az anya, vagy apa, aki gyermekei boldogságáért feláldozta azt a szerelmi boldogságot, amelyről azt hitte, hogy új házasságban rámosolyog, kevésbé bánta meg, mint az, aki másképpen cselekedett – mert Isten világa elsősorban nem szerelmi boldogságra, hanem szolgálatra és önfeláldozásra épül.

A paráznaság kísértésének legjobb ellenszere a jó házasság – tanítja Fekete Károly. A Szentlélek templomaként funkcionáló keresztyén ember sok energiát fordít házassága megőrzésére azzal, hogy tisztán és szentül megőrzi testét és lelkét, mert felismerte a hetedik parancsolat lényegét: ne légy házasságtörő, hanem szeresd felebarátodat – mert magad is szerelmi háromszögtől mentes, tiszta házasságra áhítozol.

„*Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú? Úgy, hogy megtartja Igédet*” (Zsoltárok 119,9). Csiha Kálmán a konfirmandus fiatalokat szólítja meg. Arra buzdítja őket, hogy már ebben a korban, még párvalasztás előtt sokat beszélgessenek egymással, gondolkozzanak azon, hogy majd milyen házasságban szeretnének élni.

Egyik személyes élményét is elmondta egy börtönben lévő fiúval folytatott beszélgetéséről.

Ez a fiatalember 17 éves volt, amikor nagyon szeretett egy 15 éves kislányt, aki nem akarta, hogy együtt éljenek. A barátai unszolták a fiút, és ő követelte a lánytól, hogy háljon vele. A lány tiltakozott, sírt, könyörgött, mert azt szerette volna, hogy tisztán, boldogan, igazi menyasszonyként menjen férjhez. Végül megadta magát, mert nem akarta, hogy a fiú emi-

Igaz utadra taníts, / Hogy veled együtt járhasak,
És tőled el ne taszíts, / Hogy kísértésbe ne jussak.
Jóvoltodból tarts meg engem, / Én édes Istenem,
Hogy a bűn családságát, / Észrevegyem undokságát.

662.ének 3.verse

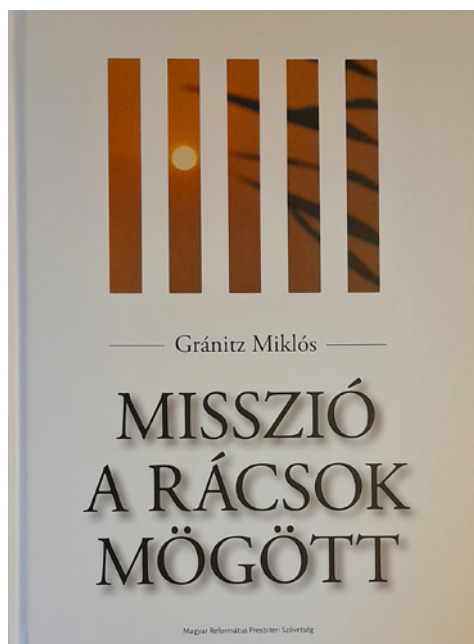
att elhagyja őt. Egy hét múlva – a diktatúra idején – letartóztatták a fiatalembert, és 15 évre ítélték. Sírva mondta el, hogy tönkretette a lány becsületét – bizonyára állapotos lett – és az egész életét... E történet megható és tanulságos. Tovább gondolásával Jézushoz fordulhatunk. A mi Urunk az, aki a gyógyulás felé vezet megtevérdt lépteinket. Segítséget ad, mert leleplezi a bűnt, pártfogásába veszi a bűn áldozatait, helyreállítja a nők emberi méltóságát, a házasságok sok próbáin átesettek szívében is megbocsátásra indít.

Ide illik az a történet, amelyet Ablonczy Dániel mondott el minékünk. Egy családapát elhagyott a felesége. Ott maradt három iskolás gyermekével. Levélben többször is hívta az asszonyt, de ő nem jött vissza. Csaknem három évig élt egy másik férfival. De mivel kísérletezése megbukott, csődbe került, egy este váratlanul hazajött. Férje éppen a tűzhely mellett állt. Készítette gyermekeinek a vacsorát. Mikor látta bejönni a feleségét, különös érzések kerítették hatalmába. Azonban Krisztus szavaira, esküvőjükkor tett fogadalmára gondolt, és uralkodott az indulatain. Csak ennyit mondott: Gyere, kedves! Sietnünk kell, mert mindjárt hét óra van, és a gyermekeink várják a vacsorát... És minden rendbe jött.

Ne siessünk letörölni a katarzis könnyecskéit, hanem engedjük azokat végig csordulni az arcunkon.

szerkesztette: Dévai-Józsa Gábor

EGY KIEMELKEDŐ KÖNYV A BÖRTÖNMISSZIÓRÓL

Örömmel adunk hírt, hogy lapzártánk után került sor a 2022-ben megjelent szép kiállítású, gazdag tartalmú, hiánypótló kiadvány a „Misszió a rácsok mögött” című könyv ünnepélyes bemutatójára, a Dunamelléki Református Egyház központjaként működő Ráday Ház-ban.

A kötet a Balassagyarmati Fegyház és Börtön műemlék épületében végzett felújításról és a fogvatartottak között végzett börtönmisszióról ad átfogó képet a résztvevő misszionáriusok, lelkipásztorok (többen fásoriak és fásori kötődésűek) valamint civilek írásaival. A kötet előszavát Balog Zoltán, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, a Zsinat lelkészi elnöke írta, a szerkesztés munkáját és a fotókat Gránitz Miklós készítette.

NAGYHETI ELŐKÉSZÍTŐ ALKALMAK

- ◆ Április 5-én és 6-án, szerdán és csütörtökön 18 órától

NAGYHÉT-HÚSVÉTI ÜNNEPI ISTENTISZTELETI REND

- ◆ Április 7. Nagypéntek 10 órakor úrvacsorás istentisztelet
- ◆ Április 9. Húsvét vasárnap 8,10 és 17 órakor úrvacsorás istentisztelet, 15 órakor siketmisszió istentisztelete, úrvacsorával
- ◆ Április 10. Húsvét hétfő 10 órakor úrvacsorás istentisztelet
KONFIRMÁCIÓ HITVALLÁS- ÉS FOGADALOMTÉTEL
- ◆ Április 23. vasárnap 10 óra

PÜNKÖSDI ELŐKÉSZÍTŐ ALKALMAK

- ◆ Május 18. csütörtök Mennybemenetel ünnepe 18 órakor istentisztelet
- ◆ Május 24. szerda 18 óra
- ◆ Május 25. csütörtök 18 óra
- ◆ Május 26. péntek 18 óra (közös bibliaóra)

PÜNKÖSDI ÜNNEPI ISTENTISZTELETI REND

- ◆ Május 28. vasárnap 8,10 és 17 órakor úrvacsorás istentisztelet, 15 órakor siketmisszió istentisztelete, úrvacsorával
- ◆ Május 29. hétfő 10 órakor úrvacsorás istentisztelet

FASORI ZENÉS ÁHÍTATOK

- ◆ Április 2. vasárnap 17 óra Dr. Méhes Balázs orgonaművész orgonál

KIRÁNDULÁSOK

- ◆ Április 14 - 16. ifjúsági hétvége
- ◆ Április 22. cserkészportya
- ◆ Május 6. szombat gyülekezeti kirándulás
- ◆ Június 10. szombat szombati pároskör kirándulása

IFJÚSÁGI ISTENTISZTELETEK

- ◆ Április 16. az ifjúsági hétvége miatt elmarad
- ◆ Május 14. vasárnap 18 óra
- ◆ Június 11. vasárnap 18 óra

Májustól – a templomtér várható felújítása miatt – nem használhatjuk a templomot

NYÁRI TÁBOROK

- ◆ Konfirmandus hét – június 26-30.
- ◆ Mesetábor a Julianna Általános Iskolában – július 3-7.
- ◆ Cserkészhet – július 12-22.
- ◆ Fasori napközis hittantábor – július 24-28.
- ◆ Ifjúsági hét – augusztus 6-12.

Bővebb információk lapzártánk után állnak rendelkezésre, ezekről hirdetések is elhangzanak, s érdeklődni lehet majd a Hivatalban. Várjuk a régi és az új résztvevőket! Írjuk be már most naptárainkba, tervezzünk velük!

Az elmúlt időszakban megkeresztelt gyermekeinkért, akikért fogadalmat tettünk!

Dr. Deli József és Mucsi Melinda
gyermeke

Deli Dalma Hermina

HAVI ALKALMAINK

- ◆ Gyülekezeti imaközösség a hónap 2. vasárnapján 8:30
- ◆ Teaház minden hónap második vasárnapján istentisztelet után
- ◆ Zenés áhítat a hónap 1. vasárnapján 17 óra
- ◆ Úrvacsorai istentisztelet a hónap utolsó vasárnapján 10 és 17 óra
- ◆ Párápoló tanfolyam a hónap 1. hétfőjén 18 óra
- ◆ Férfi bibliaóra a hónap 3. keddjén 18 óra
- ◆ Baba-mama kör a hónap 1. és 3. csütörtökén 9:30
- ◆ Pénteki pároskör a hónap 3. péntekjén 18 óra
- ◆ Szombati pároskör a hónap 2. szombatján 17 óra
- ◆ Közös bibliaóra a hónap utolsó péntekjén 18 óra
- ◆ Női kör a hónap 3. szombatján 16 óra
- ◆ Ifjúsági istentisztelet a hónap 2. vasárnapján 18 óra

LELKÉSZI HIVATAL NYITVATARTÁSI RENDJE

lelkészi ügyelettel

hétfő: zárva

kedd: 10-13 óráig

szerda: 10-13 és 15-18 óráig

(lelkészi ügyelet 16:30-18 óráig)

csütörtök: 11-13 óráig

péntek: 10-13 óráig

Mostani számunkba a fotókat és grafikákat készítették: Aranyos Béla, Devich Márton, Dévai-Józsa Gábor, Furuglyás Márta, Halász Kinga, Dr. Kiss Péter, Kovács Tibor, Martinecz István, Martinecz Nóra, Nagy Réka, Somogyi Péter.
Isten áldását kérve köszönjük munkájukat, szolgálatukat.

HETI ALKALMAINK

- ◆ Istentisztelet, gyermek-istentisztelet és gyermekmegőrzés vasárnap 10 óra
 - Babamegőrző 0-3 éves korig
 - Ovisok (összevont kisovi-nagyovi) – Óvoda tornaterem
 - 1-3 osztályosok – Óvoda épület alagsori IFI terem
 - 4-6 osztályosok – Dobos Károly terem
- ◆ Siloám imacsoport a szenvedélybetegekért hétfő 18 óra
- ◆ Bibliaóra kedd de. 10 óra
- ◆ Gyülekezeti bibliaóra szerda 18 óra
- ◆ Nyugdíjasok bibliaórája csütörtök 15 óra
- ◆ 35 feletti egyedülállók bibliaórája csütörtök 18 óra
- ◆ Fialat felnőttek köre péntek 18 óra
- ◆ Ifjúsági óra péntek 18 óra

KOLUMBÁRIUM NYITVATARTÁSI RENDJE

hétfő, szombat: zárva

kedd: 9-13 óráig

szerda: 9-18 óráig

csütörtök: 9-13 óráig

péntek: 9-13 óráig

vasárnap: 9-10 és 11-12:30 óráig

FASORI HARANGSZÓ

a Budapest-Fasori Református Egyházközség
negyedéves kiadványa

1071 Budapest, Városligeti fasor 5. • www.fasor.hu
E-mail: hivatal@fasor.hu • Telefon: 342-7311

Szerkesztők: Cseke Hajnalka, Dévai-Józsa Gábor,
Halász Kinga, Pataki András Dávid,
Somogyiné Ficsor Krisztina, Krisztován Márton
Felelős szerkesztő: Cseke Hajnalka
Olvasószerkesztő: dr. Széplaki György
Tördelőszerkesztő: Kovács György